

MINISTERSTVO VNITRA

MODUL - E

VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK a vybrané kapitoly krizového řízení

Praha 2019

© MV–generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

ISBN 978-80-7616-031-6

Obsah

1	ÚVOD	5
2	VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK	7
2.1	Bezpečnost	7
2.2	Vymezený prostor na území	8
2.3	Vnitřní bezpečnost	8
3	POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	11
3.1	Organizační struktura Policie České republiky	11
3.2	Charakteristika činností jednotlivých služeb	12
3.2.1	Služba pořádkové policie	12
3.2.2	Služba dopravní policie	13
3.2.3	Služba kriminální policie a vyšetřování	14
3.2.4	Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál	14
3.2.5	Útvar pro ochranu prezidenta České republiky	15
3.2.6	Ochranná služba Policie České republiky	15
3.2.7	Útvar rychlého nasazení	15
3.2.8	Letecká služba	16
3.2.9	Služba cizinecké policie	16
3.2.10	Pyrotechnická služba	16
3.2.11	Integrovaná operační střediska	17
3.3	Krajská ředitelství policie	17
4	MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI, INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM A POSTAVENÍ A ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V NĚM	18
4.1	Mimořádné události a integrovaný záchranný systém	18
4.2	Činnost Policie České republiky v rámci integrovaného záchranného systému	21
4.3	Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu	21
5	VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK V KRIZOVÉM PLÁNOVÁNÍ	24
5.1	Specifika krizového plánování v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku	24
5.2	Typové plány a jejich využití v krizových plánech orgánů krizového řízení a v plánech krizové připravenosti	25
5.2.1	Krizová připravenost a krizové plánování na úseku vnitřní bezpečnosti	25
5.2.2	Rozpracování typových plánů do krizové dokumentace u zpracovatelů krizových plánů nebo plánů krizové připravenosti	26
5.3	Krizová opatření a jejich postavení v krizovém plánu	27
5.4	Krizová opatření v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku	28
6	NĚKTERÉ SPECIFICKÉ OBLASTI RIZIK Z POHLEDU JEJICH ŘEŠENÍ NÁSTROJI PRO VNITŘNÍ BEZPEČNOST	32
6.1	Kritická infrastruktura	32

6.1.1	Určování prvků kritické infrastruktury	32
6.1.2	Role Policie České republiky v oblasti ochrany kritické infrastruktury	34
6.2	Terorismus	35
6.3	Měkké cíle	36
6.4	Hybridní hrozby	38
6.5	Kybernetické hrozby	40
7	POSTAVENÍ A SPOLUPRÁCE MINISTERSTVA VNITRA A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V ÚSTŘEDNÍCH A ÚZEMNÍCH ORGÁNECH KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ.....	43
7.1	Ústřední úroveň řízení	43
7.2	Úroveň územní samosprávy	46
8	POSILOVÁNÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, SPOLUPRÁCE S OBECNÍ POLICIÍ.....	47
8.1	Posilování Policie České republiky Armádou České republiky, Vězeňskou službou České republiky a Celní správou České republiky	47
8.2	Spolupráce Policie ČR s obecní policií	47
9	MATERIÁLNÍ, TECHNICKÉ A FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ A KRIZOVÝCH STAVŮ	50
9.1	Systém hospodářských opatření pro krizové stavy	50
9.2	Finanční zajištění krizových opatření.....	52
10	PREVENCE KRIZOVÝCH SITUACÍ V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU.....	53
10.1	Prevence kriminality ve vztahu k prevenci mimořádných a krizových situací v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku	53
10.2	Úloha psychologie v oblasti mimořádných událostí, preventivní psychologická opatření .	54
11	SPOLUPRÁCE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY S VEŘEJNOSTÍ.....	56
12	ODSTRAŇOVÁNÍ NÁSLEDKŮ KRIZOVÉ SITUACE, NÁHRADA ŠKOD	58
	PRÁVNÍ PŘEDPISY	60

1 ÚVOD

V zákoně č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jsou v § 12 vyjmenovány oblasti vnitřních věcí, ve kterých Ministerstvo vnitra vystupuje jako ústřední orgán státní správy. Ve vazbě na vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek jde zejména o oblasti:

- veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu,
- zbraně a střelivo,
- požární ochranu,
- cestovní doklady, povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků,
- státní hranice, jejich vyměřování, udržování a vedení dokumentárního díla a zřizování, uzavírání a změny charakteru hraničních přechodů,
- krizové řízení, civilní nouzové plánování, ochranu obyvatelstva a integrovaný záchranný systém.

Plnění úkolů v oblasti vnitřní bezpečnosti vedle toho stanovují i další právní předpisy. Prostřednictvím příslušných složek činných v oblasti vnitřní bezpečnosti Ministerstvo vnitra průběžně analyzuje situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky, identifikuje hrozby, posuzuje rizika a navrhuje činnosti k jejich účinné eliminaci.

V ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění, se v čl. 3 uvádí, že „bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby“.

V zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, je stanoveno, že bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. Je zřejmé, že nejvýznamnějším bezpečnostním sborem z pohledu řešení problematiky vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku je Policie České republiky.

Policie České republiky je pak v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, charakterizována jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jejímž úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.

Tento materiál slouží k objasnění úkolů a činnosti Ministerstva vnitra a Policie České republiky v problematice řešení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, jejich vazeb na ústřední správní úřady a orgány územní samosprávy, rozpracování problematiky pro přípravu a řešení mimořádných událostí a krizových situací a některých dalších souvisejících skutečností.

2 VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK

V současnosti je velmi snadné najít v odborné literatuře i v dostupných otevřených zdrojích velké množství charakteristik, definicí a názorů týkajících se slovního spojení „vnitřní bezpečnost“. Zpravidla jsou prezentovány velmi podobně a obsahem se výrazně neodlišují od definic, které lze dohledat v zahraničních publikacích.

V obecném náhledu je potřeba si uvědomit, že vnitřní bezpečnost je podmnožinou bezpečnosti jako takové. Jedná se o slovní spojení:

- bezpečnosti a
- vymezeného prostoru na území.

2.1 Bezpečnost

Bezpečnost patří mezi významný pojem bezpečnostní terminologie. Jedná se o stav, kdy je na nejnižší možnou míru odstraněna (vyloučena) hrozba geneze nežádoucích událostí a územní systém vytváří efektivní prostředky a opatření k eliminaci již případně vzniklých následků. Její zajištění je prioritním a významným předpokladem udržitelného rozvoje společnosti. Ve vztahu ke každodennímu životu člověka (jako jedince společnosti) je pak bezpečnost nezbytná potřeba jeho vlastního života.

Bezpečnost nemůže být nikdy absolutní. Vždy je relativní, neboť je přímo úměrná hrozbám či rizikům. Často bývá spojována s různými adjektivy cíleně ji směřující k charakteru:

- hrozeb, které bezprostředně hrozí,
- opatření, prostředků a institucí, které mají bezpečnost zajišťovat,
- obyvatel, objektů a dalších zájmových oblastí, jejichž bezpečnost má být chráněna.

Vlivem těchto úhlů pohledu bývá bezpečnost vymezována do jednotlivých oblastí bezpečnosti, kterými například jsou:

- vojenská,
- ekonomická,
- politická,

- environmentální,
- kybernetická apod.

Odlíšné rozdělení bezpečnosti může být například podle referenčního objektu, jehož bezpečnost má být chráněna; lze tedy rozlišovat bezpečnost:

- vnitřní (policejní)
- a vnější (vojenská).

2.2 Vymezený prostor na území

Území je část zemského povrchu ohraničená a rozdělená podle rozličných kritérií (administrativně správních, geografických, způsobu využití apod.). Je chápáno komplexně se všemi jeho fyzickými složkami, vztahy a aktivitami, jejichž je nositelem.

Jestliže posuzujeme narušení bezpečnosti ve vztahu k území (popřípadě k jeho určité vymezené části), je potřebné si uvědomit, že toto území se nechová staticky. V čase se mění a dochází k jeho rozvoji. Jedná se vlastně o určitý systém, který je tvořen souborem prvků, které jsou navzájem propojeny komunikačními, energetickými, finančními či jinými vazbami. Jejich narušení může vést k poškození nebo nefunkčnosti tohoto systému jako celku s výsledkem pocitu narušení bezpečí jeho prvků.

K efektivnímu nastavení souborů opatření a činností, které budou prvky systému (chráněné zájmy společnosti) zabezpečovat, potřebujeme posuzované území náležitě poznat, průběžně sledovat a rozpoznat hrozby, které mu hrozí a s respektem s nimi pracovat.

2.3 Vnitřní bezpečnost

Vnitřní bezpečnost je stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru sníženy hrozby ohrožující chráněné zájmy akcemi zevnitř a dotčený objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten ¹⁾.

¹⁾ Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu, Ministerstvo vnitra, Praha 2016

Základním dokumentem zabývajícím se vnitřní bezpečností je materiál s názvem „Bezpečnostní strategie České republiky“. Byla přijata usnesením vlády České republiky č. 79 ze dne 4. února 2015. Dle zásad této strategie je vnitřní bezpečnost založena na principech zajištění bezpečnosti:

- jednotlivce,
- ochrany jeho života, zdraví a majetku.

Strategie stanoví povinnost státu k zajištění vnitřní bezpečnosti. Vyzdvihuje jako nezbytnou a žádoucí aktivní spolupráci občanů České republiky, podnikajících fyzických a právnických osob a orgánů veřejné správy. Takto aplikovanou spolupráci vidí jako posílení celkové odolnosti společnosti vůči identifikovaným bezpečnostním hrozbám:

- boj s korupcí,
- organizovaný zločin,
- kybernetické hrozby,
- terorismus,
- obchodování s lidmi,
- extremismus,
- drogová kriminalita,
- kriminalita páchaná na dětech, ženách a seniorech.

Zajištění vnitřní bezpečnosti je významným předpokladem udržitelného rozvoje dané společnosti. K zamezení možnosti vzniku mimořádných a krizových situací a k odstranění nebo alespoň zmírnění jejich nepříznivých důsledků jsou ve společnosti vytvářeny bezpečnostní systémy. Jsou vybaveny vlastními řídicími, výkonnými a zabezpečovacími elementy, s jejich vzájemnými poměry, provázaností, oprávněními a povinnostmi. Předpokládá se od nich optimální a operativní reakce na rozličné a pravděpodobné hrozby a schopnost reakce na měnící se bezpečnostní situaci. Prvky bezpečnostního systému mají možnost rozhodovat a nakládat s funkčními kompetencemi stanovenými příslušnými zákony. Jedná se především o orgány:

- moci zákonodárné,
- moci výkonné,
- moci soudní,
- ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory,
- zpravodajské služby,
- záchranné, havarijní a jiné sbory a služby,
- právnické a fyzické osoby.

Prvky vytvářejí stupňovitou strukturu, jsou centrálně řízeny a koordinovány, případně na jednotlivých úrovních působí samostatně v rozsahu své působnosti.

Klíčovou roli při zajišťování vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva plní bezpečnostní sbory, zejména pak Policie České republiky a Hasičský záchranný sbor České republiky. Na této roli může významně participovat také zejména obecní policie a Armáda České republiky. Obecní policie podle zákona o obecní policii zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku na území obce. Při mimořádných událostech a krizových situacích může být vyžádána její součinnost, zejména u činností týkajících se zabezpečování prostoru pro provádění záchranných a likvidačních prací a usměrňování dopravy. Síly Armády České republiky, ale dle potřeb i dalších ozbrojených bezpečnostních sborů (např. Vězeňské služby, Celní správy), mohou být po schválení vládou využity k posílení Policie České republiky a dalších složek integrovaného záchranného systému v případě, že jejich síly nebudou postačovat. Nezastupitelnou roli při získávání, shromažďování a vyhodnocování informací potřebných pro zajišťování bezpečnosti České republiky mají rovněž zpravodajské služby České republiky.

Nejvýznamnější působnost v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku náleží Policii České republiky. S přihlédnutím k této skutečnosti je v následující kapitole provedena podrobná charakteristika tohoto subjektu.

3 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky je jednotný, státem zřízený ozbrojený bezpečnostní sbor, s působností na celém území České republiky. Je nejpočetnějším a co do rozsahu a rozmanitosti činností nejnáročnějším bezpečnostním sborem České republiky

Současná policie vznikla v roce 1991 proměnou Veřejné bezpečnosti. Ta byla v dané době součástí Sboru národní bezpečnosti. V minulosti „nově účinný zákon“ č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, nebyl v právním prostředí koncepčně nově pojatým zákonem. Základy tvořil původní zákon o Sboru národní bezpečnosti a v průběhu jeho platnosti jej bylo potřeba mnohokrát novelizovat, jak vyžadovaly potřeby praxe a legislativní situace.

V současnosti jsou úkoly Policie České republiky stanoveny v § 2 platného zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Stanovené úkoly nejsou pouze taxativním výčtem úkolů, ale umožňují i realizaci spolupráce a součinnosti policistů v činnostech doprovodných a podpůrných, které jsou pro řešení úkolů v oblasti bezpečnosti nepostradatelné.

3.1 Organizační struktura Policie České republiky

Činnost Policie České republiky řídí policejní prezidium v čele s policejním prezidentem. Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministru vnitra. Policejnímu prezidiu jsou podřízeny jednak útvary s celostátní působností a jednak krajská ředitelství policie. Útvary s celostátní působností zřizuje ministr vnitra na návrh policejního prezidenta. Krajská ředitelství policie jsou zřízena zákonem.

Policejní prezidium zejména určuje cíle rozvoje policie, řeší koncepci její organizace a řízení a stanoví úkoly jednotlivých služeb. V rámci Policie České republiky působí služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, letecká služba, pyrotechnická služba, ochranná služba, služba kriminální policie a vyšetřování a další specializované služby. Policejní prezidium rovněž analyzuje a kontroluje činnost policie, vytváří policejním útvarům podmínky pro plnění jejich úkolů a koordinuje jejich činnost při plnění úkolů, které přesahují jejich územní nebo věcnou působnost.

Krajská ředitelství policie jsou útvary s územně vymezenou působností. Slouží veřejnosti na vymezeném teritoriu. V rámci krajských ředitelství působí další teritoriální útvary, které jsou jim podřízeny. Tyto zřizuje policejní prezident na návrh krajského ředitele.

Útvary s celostátní působností plní specifické a vysoce specializované úkoly na celém území státu. Některé poskytují specifický servis ostatním policejním útvarům, jiné se specializují například na odhalování organizovaného zločinu nebo korupce a závažné finanční kriminality, zajišťují ochranu prezidenta republiky a dalších ústavních činitelů nebo obstarávají policejní vzdělávání, služební přípravu a policejní sport.

3.2 Charakteristika činností jednotlivých služeb

3.2.1 Služba pořádkové policie

Tato služba je co do počtu policistů službou nejpočetnější a co do rozsahu činností službou nejuniverzálnější. Pořádková policie ve městech i na venkově chrání bezpečnost osob i majetku, chrání veřejný pořádek, plní úkoly v trestním, přestupkovém i správním řízení, dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a také na bezpečnou dopravu osob a přepravu zásilek po železnici.

Vlastní přímý kontakt pořádkové policie a veřejnosti je zprostředkován prostřednictvím sítě obvodních oddělení na území celé republiky a místních oddělení na území hlavního města Prahy. Je zde zpravidla zajištěna nepřetržitá dozorčí služba, která zajišťuje jejich trvalou akceschopnost. Dozorčí služba přijímá oznámení, žádosti a další podněty a obstarává stálý styk se všemi, kterým policie poskytuje své služby. Nejviditelnější činností pořádkové policie je obchůzková a hlídková služba.

Součástí služby pořádkové policie jsou pořádkové jednotky. Plní specifické úkoly při ochraně bezpečnosti osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a provádějí bezprostřední opatření k jeho obnově, pokud byl závažným způsobem narušen. Působí pod jednotným velením. Zapojují se zejména do bezpečnostních akcí, které svým rozsahem a charakterem vyžadují nasazení většího počtu policejních sil a prostředků (riziková fotbalová utkání, technopárty apod.).

Zásahové jednotky pořádkové policie bývají rovněž povolávány k ochraně nebo obnovení vnitřního pořádku a bezpečnosti nebo k záchranným pracím. Jejich hlavním úkolem jsou

však zákroky proti nebezpečným pachatelům zvláště závažných trestných činů, zejména při jejich zadržení či zatýkání.

Pohotovostní jednotky pořádkové policie posilují výkon hlídkové služby a provádějí zákroky proti pachatelům trestných činů přímo na místě činu. Zásahují například na základě signálu, že byl narušen chráněný objekt, nebo na základě telefonátu na linku tísňového volání 158.

Poříční oddělení a policejní potápěči – útvary, které jsou zřízeny na významných vodních cestách. Dohlíží na dodržování plavebního řádu a dodržování zákona o vodách, chrání veřejný pořádek na vodních plochách a vodních tocích, pomáhají při záchraně tonoucích a podílejí se na odstraňování následků povodní a jiných živelních pohrom. K výkonu služby jsou vybaveni motorovými čluny a další nezbytnou technikou a výstrojí.

Služební kynologie a hipologie Policie České republiky využívá k plnění svých úkolů více než tisíc služebních psů, vesměs odchovaných ve vlastních chovatelských stanicích a vycvičených ve vlastních výcvikových střediscích. Většina služebních psů se cvičí k hlídkové službě a k pátrání po osobách a věcech. Část z nich se však specializuje na vyhledávání zvláštních předmětů, například drog, zbraní a střeliva nebo výbušnin, ale také na vyhledávání osob ukrytých v dopravních prostředcích nebo na vyhledávání lidských ostatků. Součástí speciální služební kynologie je moderní kriminalisticko-technická metoda pachové identifikace osob.

Policisté na koních vykonávají hlídkovou službu zejména v těžko přístupných a ekologicky citlivých lokalitách. Osvědčují se při pátracích akcích, ale také při ochraně veřejného pořádku. Často jsou nasazováni do zákroků pod jednotným velením při demonstracích nebo při některých sportovních, kulturních a jiných společenských akcích, kde hrozí riziko hromadných výtržností nebo jiného protiprávního jednání.

3.2.2 Služba dopravní policie

Policisté služby dopravní policie vykonávají dohled nad silničním provozem, vyšetřují dopravní nehody a na úseku komunikačního inženýrství se podílejí na zvyšování bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Zvláštní pozornost služby dopravní policie je soustředěna na významné komunikace, jako jsou např. dálnice. Dopravní policisté zajišťují rovněž veřejný pořádek, odhalují přestupky a trestné činy, včetně těch,

kteřé nesouvisí se silničním provozem, zjišťují jejich pachatele a pátrají po osobách i věcech.

3.2.3 Služba kriminální policie a vyšetřování

Posláním služby kriminální policie a vyšetřování je odhalovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož znaky jsou popsány v trestním zákoně, a zjišťovat pachatele těchto trestných činů. Při objasňování skutečností nasvědčujících spáchání trestného činu kriminalisté opatřují potřebné podklady, zajišťují stopy a shromažďují nezbytná vysvětlení od fyzických a právnických osob i orgánů veřejné správy. Jsou oprávněni za podmínek stanovených trestním řádem například vyžadovat odborná vyjádření a znalecké posudky, provádět ohledání věci či místa činu nebo pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob či snímat jejich daktyloskopické otisky. Kriminalisté se obvykle specializují buď na obecnou anebo na hospodářskou kriminalitu.

Pracoviště obecné a hospodářské kriminality jsou zřizena v rámci všech krajských ředitelství policie. Vedle nich působí také specializované útvary služby kriminální policie a vyšetřování s celostátní působností. Největší celostátní útvar služby kriminální policie a vyšetřování se specializuje například na odhalování organizovaného zločinu.

Mimo těchto vyjmenovaných jsou zřizeny také Útvary zvláštních a speciálních činností služby kriminální policie.

3.2.4 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál vykonává státní správu ve věcech zbraní, střeliva, munice, pyrotechnického průzkumu a nakládání s bezpečnostním materiálem. Odpovídá za plnění úkolů Policie České republiky vyplývajících ze zákona o zbraních, zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem, zákona o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě a zákona o prekurzorech výbušnin. Odpovídá rovněž za plnění závazků v oblasti zbraní, střeliva, munice, výbušnin, prekurzorů výbušnin a bezpečnostního materiálu vyplývajících z předpisů Evropských společenství a z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

3.2.5 Útvar pro ochranu prezidenta České republiky

Útvar zajišťuje trvalou ochranu prezidenta České republiky, jeho manželky a dalších osob v jejich společnosti. Poskytuje také ochranu bývalým prezidentům republiky po skončení jejich funkčního období a představitelům cizích států a významným zahraničním hostům, kterým taková ochrana náleží podle mezinárodních dohod. Mezi povinnosti ochranné služby patří rovněž ochrana Pražského hradu jako sídla hlavy státu a ochrana českých korunovačních klenotů.

3.2.6 Ochranná služba Policie České republiky

Policejní ochranná služba trvale chrání ústavní činitele státu stanovené vládou České republiky. Poskytuje jim osobní ochranu, zajišťuje jejich bezpečnou přepravu a provádí komplexní bezpečnostní opatření v místech jejich pohybu a pobytu. Policisté jsou v této souvislosti zákonem oprávněni provádět prohlídky osob, zavazadel, dopravních prostředků nebo objektů nacházejících se v prostoru, odkud by bylo možno ohrožit bezpečnost chráněné osoby. Mají rovněž zákonné oprávnění ověřovat dodržování hygienických limitů pitné vody nebo potravin, jestliže mají být užity pro potřeby chráněné osoby.

Ochranná služba zajišťuje také ochranu objektů a prostorů, které mají zvláštní význam pro vnitřní pořádek a bezpečnost státu, a ochranu objektů a prostorů, kterým taková ochrana náleží podle mezinárodních smluv. Ty první určuje vláda České republiky a patří k nim například budovy Parlamentu, Úřadu vlády, některých ministerstev nebo ústavního soudu.

3.2.7 Útvar rychlého nasazení

Útvar rychlého nasazení je specializovaným útvarem Policie České republiky určeným zejména k boji proti terorismu. Působí na celém území státu, ale účastní se také zahraničních operací. Policisté zařazení v Útvaru rychlého nasazení zakročují nejčastěji na vyžádání útvarů služby kriminální policie a vyšetřování.

3.2.8 Letecká služba

Posláním letecké služby je poskytování vzdušné podpory policejním akcím k ochraně lidských životů a zdraví nebo k ochraně majetku. Posádky podnikají záchranné, zásahové, pátrací, hlídkové a průzkumné lety. Zapojují se do pátrání po pohřešovaných osobách, po nebezpečných pachatelích nebo po odcizených motorových vozidlech. Pomáhají hledat důkazy a pořizovat dokumentaci při objasňování trestných činů. Policejní letectvo významně působí také v rámci integrovaného záchranného systému. Posádky vzlétají kvůli závažným dopravním nehodám, požárům, záplavám nebo jiným přírodním katastrofám a haváriím. Letecká služba spolupracuje s Hasičským záchranným sborem České republiky při hašení velkých požárů zejména v těžko přístupném terénu nebo při evakuaci osob z oblastí postižených živelní pohromou.

3.2.9 Služba cizinecké policie

Do působnosti služby cizinecké policie spadá zejména plnění úkolů vyplývajících ze zákona o pobytu cizinců na území České republiky a plnění dalších úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv a právních předpisů Evropských společenství.

Pracoviště služby cizinecké policie působí na celém území státu a vykonávají státní správu ve věcech povolování vstupu cizinců do země, rozhodují o případném odepření vstupu nebo o správním vyhoštění cizince. Mezi jejich úkoly patří odhalování nelegální migrace, uplatňování zákonných opatření vůči těm cizincům, kteří se na území České republiky zdržují v rozporu s právními předpisy a také odhalování přeshraniční kriminality a trestné činnosti související s překračováním státních hranic. Příslušníci cizinecké policie provádějí ve vnitrozemí kontroly pobytu cizinců, odhalují v rámci své působnosti padělané, pozměněné a zneužitě doklady a spolupůsobí při ochraně vnitřního pořádku a bezpečnosti.

3.2.10 Pyrotechnická služba

Je výkonným útvarům Policie České republiky s celorepublikovou působností, který je gesčním pracovištěm pro odborné úkony na úseku nálezu munice, nástražných výbušných systémů a znalecké činnosti v oboru střelivo a výbušniny. Nedílnou součástí

výkonu činnosti Pyrotechnické služby Policie ČR je spolupráce s dalšími složkami integrovaného záchranného systému a preventivní činnost.

3.2.11 Integrovaná operační střediska

Integrovaná operační střediska zabezpečují v nepřetržitém provozu jednotné a koordinované plnění policejních úkolů. Poskytují podporu policistům ve výkonu služby a koordinují jejich činnost. Pro potřeby jednotlivých služeb policie provádějí také výdej dat z policejních evidencí.

Operační střediska zajišťují provoz národní telefonní linky tísňového volání 158 a kooperují se správcem evropské telefonní linky tísňového volání 112. Zabezpečují součinnost mezi jednotlivými útvary policie, ministerstvem vnitra, ostatními bezpečnostními sbory a ozbrojenými silami a také kontakty se státními orgány a organizacemi, právníckými i fyzickými osobami. V rámci spolupráce s dalšími složkami integrovaného záchranného systému koordinují společná opatření a plní stanovené úkoly při řešení krizových situací.

3.3 Krajská ředitelství policie

Zákonem o Policii České republiky je zřízeno 14 krajských ředitelství policie, jejichž služební obvody jsou shodné s územními obvody 14 vyšších územních samosprávných celků, tedy krajů České republiky. Každé krajské ředitelství policie je organizační složkou státu a účetní jednotkou. V čele každého krajského ředitelství policie stojí krajský ředitel.

Útvary Policie České republiky zřízené v rámci působnosti krajských ředitelství policie jsou jejich vnitřními organizačními jednotkami. V hlavním městě Praze jde o čtyři obvodní ředitelství policie, v Plzni, Brně a Ostravě o městská ředitelství policie. Organizačními články všech krajských ředitelství policie, s výjimkou Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, jsou územní odbory. V rámci všech krajských ředitelství policie působí služba kriminální policie a vyšetřování, služba pořádkové, dopravní a cizinecké policie a služba policie pro zbraně a bezpečnostní materiál. Každé krajské ředitelství policie má mimo jiné vlastní personální odbor, odbor vnitřní kontroly a integrované operační středisko. O zvyšování odborné kvalifikace příslušníků a zaměstnanců krajských ředitelství policie se starají školní policejní střediska.

4 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI, INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM A POSTAVENÍ A ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V NĚM

4.1 Mimořádné události a integrovaný záchranný systém

Kdykoliv mohou nastat různé mimořádné události, při kterých je nutný zásah hasičů, záchranářů, policistů či dalších subjektů. Co však chápeme jako mimořádnou událost? A co je to integrovaný záchranný systém?

Mimořádnou událost definuje zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, jako „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“. Přitom záchrannými pracemi se podle uvedeného zákona rozumí „činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin“. Jde tedy o odstranění nebo alespoň omezení působení toho, co mimořádnou událost způsobilo a co negativně působí na zdraví a životy osob, na životní prostředí a co způsobuje škody na majetku. Likvidační práce jsou pak v uvedeném předpisu definovány jako „činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí“.

Při provádění záchranných a likvidačních prací, při kterých působí více záchranných složek, je nutná koordinace činností. Tuto problematiku upravuje zákon o integrovaném záchranném systému a vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. Co to však je integrovaný záchranný systém, ve zkratce IZS? Integrovaný záchranný systém je vytvořen zákonem o integrovaném záchranném systému pro případy společného postupu různých subjektů při provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. Není to organizace nebo instituce s organizační strukturou nadřízených a podřízených útvarů a managementem. Jde o koordinovaný společný postup zasahujících subjektů při provádění záchranných a likvidačních prací nebo při přípravě na ně. Integrovaný záchranný systém se dělí na základní a ostatní složky.

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory ²⁾,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území České republiky. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. Plánovanou pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami integrovaného záchranného systému nebo dalších subjektů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací.

Stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému, kterými jsou operační střediska Hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru.

²⁾ obecní policie – zákon o IZS výslovně obecní policii mezi ostatní složky IZS nezařazuje, nicméně věcně jsou tyto orgány takto pojímány a samy se obvykle tak i chovají, jakkoliv nepodléhají režimu citace zákona (o obecní policii blíže v kapitole 8.2)

Koordinace složek při společném zásahu je prováděna

- velitelem zásahu v místě nasazení složek a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události na taktické úrovni,
- operačním a informačním střediskem integrovaného záchranného systému na operační úrovni, nebo
- starostou obce s rozšířenou působností, hejtmanem kraje a v Praze primátorem hlavního města Prahy nebo Ministerstvem vnitra a ostatními správními úřady v případech stanovených zákonem na strategické úrovni.

Koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události a řízení součinnosti těchto složek provádí velitel zásahu, který vyhlásí podle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému. Velitelem zásahu je zpravidla příslušník Hasičského záchranného sboru. U mimořádných událostí bezpečnostního charakteru (vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek) je velitelem zásahu příslušník Policie České republiky. Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu, řídí součinnost těchto složek velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost.

Z hlediska specifické působnosti Policie České republiky v oblasti integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně je důležitý § 20 zákona o Policii České republiky. Plněním úkolů k řešení mimořádných událostí a krizových situací se rozumí i příprava policie na ně. Policie České republiky jako základní složka integrovaného záchranného systému vykonává v místě provádění záchranných a likvidačních prací úkoly podle tohoto zákona. Policista nebo útvar Policie České republiky se podílejí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory integrovanému záchrannému systému a letecké podpory v krizových situacích,

- jsou-li k tomu vycvičení a vybaveni,
- je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a
- jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.

Tyto tři uvedené podmínky musí být splněny současně, určení policejním prezidentem může mít různou formu, například vydáním specifické metodiky, schválením typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu apod.

4.2 Činnost Policie České republiky v rámci integrovaného záchranného systému

Hlavním úkolem Policie České republiky je zejména zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti dopravy k podpoře provádění záchranných a likvidačních prací. Při svém působení v rámci integrovaného záchranného systému, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně se však také může podílet na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory. Na přímém provádění záchranných prací se ze složek Policie České republiky účastní především služba pořádkové a dopravní policie, letecká služba, pyrotechnická služba a potápěčské a kynologické složky.

Přestože se Policie ČR podílí také na záchranných a likvidačních pracích, je těžiště její činnosti v plnění úkolů mimo integrovaný záchranný systém. Jde především o spolupráci orgánů činných v trestním řízení, spolupráci s ostatními bezpečnostními složkami, zpravodajskými službami apod.

Obdobně při provádění bezpečnostních akcí a opatření, které nejsou koordinovány podle zákona o integrovaném záchranném systému, se další základní složky tohoto systému (HZS, JPO a ZZS) přímo nepodílejí na realizaci policejně-bezpečnostních opatření. Tyto složky zasahují při bezpečnostních akcích pouze při provádění záchranných a likvidačních prací. Je však třeba uvést, že uvedené složky jsou při bezpečnostních opatřeních zpravidla připraveny v týlu preventivně pro případ nutnosti zásahu.

4.3 Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu

Při společném zásahu při provádění specifických záchranných a likvidačních prací jsou rozsah a podmínky činností jednotlivých nasazených složek integrovaného záchranného systému upraveny v dokumentaci „Typové činnosti složek IZS při společném zásahu“. Často je možné se setkat s terminologií „Katalog typových činností“ či „Katalogový soubor – typová činnost složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“.

Tyto typové činnosti jsou připravovány pro jednotlivé druhy vybraných ohrožení (mimořádných událostí), u kterých se předpokládá provádění záchranných a likvidačních prací v rámci integrovaného záchranného systému. Typové činnosti jsou zpracovány podle § 18 vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších změn. Typovou činnost vydává generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, které je součástí Ministerstva vnitra.

Součástí dokumentace v typové činnosti jsou listy jednotlivých zasahujících složek a dalších podléjících se subjektů. V nich jsou uvedeny jednotlivé činnosti a postupy složek a subjektů, jejichž realizace se předpokládá s ohledem na druh a rozsah prováděných záchranných a likvidačních prací. Tyto jednotlivé uvedené činnosti jsou zkoordinované na činnosti a postupy dalších nasazených složek. List Policie České republiky tedy navazuje na postup ostatních složek při provádění záchranných a likvidačních prací s ohledem na druh a charakter mimořádné události a působnost a pravomoci Policie České republiky dle právních předpisů a interních pokynů. Zpracování návrhu a aktualizace typových činností Policie ČR je upřesňováno mezi generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR jako gestorem za zpracování dokumentace a Policií České republiky. Soubor listů jednotlivých složek je pak schválen představitelem těchto složek. Pro koordinaci činností je nutné zmínit, že dokumentace typové činnosti obsahuje ještě list celkových postupů, který je pomůckou pro velitele zásahu. V něm jsou řazené jednotlivé činnosti a postupy k provádění záchranných a likvidačních prací tak, aby zásah byl prováděn optimálně a efektivně.

Typové činnosti se předkládají ke schválení na jednání Výboru pro civilní nouzové plánování. Uvedeny jsou pak na webových stránkách generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky pod záložkou „integrovaný záchranný systém“ – „dokumentace IZS“ – „typové činnosti“. Některé, s ohledem na jejich charakter, jsou přístupné pouze pro omezený okruh osob.

Ke dni vydání tohoto materiálu byly schváleny tyto typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu:

STČ-01/IZS špinavá bomba

STČ-02/IZS demonstrování úmyslu sebevraždy

- STČ-03/IZS hrozba použití nástražného výbušného systému (NVS) nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin nebo výbušných předmětů
- STČ-04/IZS letecká nehoda
- STČ-05/IZS nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů
- STČ-06/IZS opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technopárty
- STČ-07/IZS záchrana pohřešovaných osob - pátrací akce v terénu
- STČ 08/IZS dopravní nehoda
- STČ 09/IZS zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob
- STČ 10/IZS při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici
- STČ 11/IZS chřipka ptáků
- STČ 12/IZS poskytování psychosociální pomoci
- STČ 13/IZS reakce na chemický útok v metru
- STČ 14/IZS amok – útok aktivního střelce
- STČ 15/IZS mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy
- STČ 16A/IZS mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení nebo ostatních prostorech
- STČ 16B/IZS mimořádná událost s podezřením na výskyt vysoce nakažlivé nemoci na palubě letadla s přistáním na letišti Praha/Ruzyně

5 VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÝ POŘÁDEK V KRIZOVÉM PLÁNOVÁNÍ

5.1 Specifika krizového plánování v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

Tak jako u jiných rizik platí i u řešení mimořádných situací v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku zásada odstupňovaného užití možných opatření a postupů řešení. Ty vycházejí z rozsahu ohrožení (míry poškození) společenských hodnot a funkčnosti státu, zejména jeho odpovědných orgánů a výkonných složek a z míry schopnosti vyrovnat se se vzniklou mimořádnou situací nebo událostí.

Policie České republiky působí dominantně při zajišťování vnitřní bezpečnosti obdobně jako Hasičský záchranný sbor České republiky a další záchranné sbory a služby v oblasti ochrany obyvatelstva. Jde převážně o běžný výkon služby bez potřeby využívání mimořádných opatření. V případě, že mimořádnou situaci již není možno řešit standardními postupy a opatřeními uvedenými v zákoně o Policii České republiky nebo dalších právních předpisech a současně ochrana života, zdraví, majetkových hodnot nebo dokonce zajištění demokratických základů a celistvosti státu si vyžaduje výraznější omezení práv a svobod, využijí se přiměřeně krizová opatření uvedená v krizovém zákoně. Užití krizových opatření je však možné pouze při vyhlášení některého krizového stavu.

Plánování a provádění krizových opatření policejně bezpečnostního charakteru vyžaduje jednotný systém příprav a plánování pro zajištění standardních postupů a zabránění možným excesům. Proto je problematika vnitřní bezpečnosti nebo obrany státu řízena a koordinována centrálně. Analýza rizik a plánování odpovídajících krizových opatření jsou řešeny centrálně a komplexně na základě jednotného systému krizového plánování MV a Policie České republiky. Tento systém je pak metodicky řízen a rozpracován jednotně na úrovni krajských ředitelství Policie ČR a jejich územních odborů.

5.2 Typové plány a jejich využití v krizových plánech orgánů krizového řízení a v plánech krizové připravenosti

5.2.1 Krizová připravenost a krizové plánování na úseku vnitřní bezpečnosti

V roce 2015 byl vypracován materiál „Analýza hrozeb pro Českou republiku“, který byl schválen vládou ČR dne 27. dubna 2016. V tomto materiálu jsou uvedeny typy nebezpečí pro Českou republiku s nepřijatelným rizikem. Těch bylo stanoveno celkem 22. Dva z nich – narušování zákonnosti velkého rozsahu a migrační vlna velkého rozsahu, jsou v gesci Ministerstva vnitra. Z tohoto důvodu má Ministerstvo vnitra povinnost vypracovat na tato nebezpečí typové plány.

Typový plán Narušování zákonnosti velkého rozsahu (včetně terorismu) je určený pro řešení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, na jehož základě se rozpracovává pro řešení krizových situací např. v oblasti:

- hrozby nebo provedení závažných teroristických akcí,
- závažného narušování veřejného pořádku nebo nárůstu závažné majetkové a násilné kriminality velkého rozsahu,
- ohrožení demokratických základů státu extrémistickými silami.

Typový plán Migrační vlna velkého rozsahu je určený pro situace, kdy podstatným způsobem zesílí tlak cizinců na státní hranice České republiky s cílem legálně i nelegálně vstoupit na toto území, tranzitovat přes ně do dalších států, či na něm pobývat.

Typový plán je třeba chápat jako materiál, kterým příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad stanoví typové postupy, zásady a opatření pro řešení konkrétního druhu krizové situace identifikovaného v Analýze hrozeb pro Českou republiku jako nebezpečí s nepřijatelným rizikem, pro které lze odůvodněně předpokládat vyhlášení krizového stavu. Typové plány jsou jako podklad a metodické vodítko následně využity zpracovateli krizových plánů k rozpracování problematiky v krizové dokumentaci, pokud dané nebezpečí bylo identifikováno zpracovatelem krizového plánu v analýze rizik.

Uvedené typové plány jsou rovněž podkladem pro zpracování podrobnější operační dokumentace příslušných odborných útvarů bezpečnostního úseku Ministerstva vnitra a zejména útvarů Policie České republiky a současně jsou i podkladem pro plánování

podpory bezpečnostním složkám od dalších orgánů krizového řízení (např. Ministerstva obrany, Ministerstva spravedlnosti, krajů, obcí atd.).

Při rozpracování typových plánů do krizové dokumentace by měly významně pomoci karty opatření, které jsou součástí jednotlivých typových plánů. V nich je gestorem za řešení krizové situace uvedena činnost jednotlivých ústředních správních úřadů, územních samosprávných celků, složek integrovaného záchranného systému a dalších subjektů, která se předpokládá pro úspěšné řešení krizové situace.

5.2.2 Rozpracování typových plánů do krizové dokumentace u zpracovatelů krizových plánů nebo plánů krizové připravenosti

Rozpracování typových plánů pro oblast vnitřní bezpečnosti u Ministerstva vnitra a Policie ČR k řešení situací ohrožení zákonnosti velkého rozsahu a migrační vlny velkého rozsahu

Policie České republiky a odpovědné útvary Ministerstva vnitra mají rozpracovány postupy k řešení problematiky narušování zákonnosti a migrační vlny velkého rozsahu. V nich je stanoven i podíl a rozsah spolupráce ostatních neresortních subjektů. Spolupracující subjekty, jimž vyplývají povinnosti z krizového plánu jiného subjektu (orgány krizového řízení, správní úřady, bezpečnostní struktury, složky IZS) pak zapracovávají dané činnosti do své krizové dokumentace. Tyto činnosti budou zpravidla činnostmi pro zabezpečení podpory realizace krizových opatření na daném území.

Rozpracování typových plánů v gesci ostatních resortů pro ostatní druhy ohrožení

Zpracovatelé krizových plánů mají za povinnost rozpracovat typové plány pro ty hrozby, které byly identifikovány v jejich analýze ohrožení. Toto rozpracování může obsahovat i problematiku zabezpečení bezpečnosti při realizaci opatření. Je zde tedy určen i podíl a rozsah spolupráce požadované po Policii České republiky. Podle toho si pak následně Policie ČR rozpracuje činnosti a postupy pro zabezpečení podpory v oblasti ochrany obyvatelstva, činnosti složek integrovaného záchranného systému, činnosti dalších správních úřadů, územních samosprávných celků a pro ochranu ekonomiky a kritické infrastruktury.

Rozpracování typových plánů subjekty kritické infrastruktury

Subjekty kritické infrastruktury mají povinnost zpracovat plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury, ve kterém jsou identifikována možná ohrožení funkce prvku kritické infrastruktury a stanovena opatření na jeho ochranu. Problematika kritické infrastruktury je popsána v kapitole 6.1. Z hlediska bezpečnosti prvku musí subjekt zabezpečit jeho ochranu vlastními prostředky. V rámci plánování jeho ochrany subjekt zpravidla řeší možnost zajištění bezpečnosti i v situacích, kdy nebude schopen tuto zajistit vlastními prostředky. Pokud se jedná o narušení z pohledu vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, je příprava na tyto mimořádné události nebo krizové situace řešena ve spolupráci s Policií České republiky, která si opatření rozpracuje ve vlastní operativní dokumentaci.

Samotný obsah a rozsah zpracovávaných činností při řešení mimořádných událostí a krizových situací vychází z analýzy ohrožení v konkrétním místě nebo z konkrétní potřeby subjektu při zabezpečování své připravenosti na řešení dané krizové situace.

Specifickou částí realizace operativní dokumentace je nezbytnost zajištění personální a materiální stránky, které vychází z potřeb plnění opatření a úkolů.

5.3 Krizová opatření a jejich postavení v krizovém plánu

Nařízení vlády č. 462/2000 Sb. stanovuje strukturu krizového plánu. V operativní části má být mj. uvedeno:

- přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení,
- způsoby plnění regulačních opatření,
- rozpracování typových plánů na postupy pro řešení konkrétních druhů hrozících krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení.

V návaznosti na poslední novelizaci nařízení vlády č. 462/2000 Sb. byl v rámci metodiky zpracování krizových plánů, vydané generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky pod č.j.: MV-76085-1/PO-OKR-2011, upřesněn v článku 6 obsah předepsaného přehledu krizových opatření.

Přehled krizových opatření, která je možné použít, je uveden v krizovém zákoně v § 4 – 7 a § 14. Krizová opatření a regulační opatření jsou upravena i v zákoně č. 241/2000 Sb., kde jsou uvedena hospodářská opatření. Je nutné konstatovat, že:

- realizace krizových opatření (včetně regulačních opatření) je podmíněna vyhlášením některého z krizových stavů,
- krizová opatření mohou být vyhlášena jen na nezbytně dlouhou dobu a v nezbytně nutném rozsahu,
- zákon stanovuje, která krizová opatření může vyhlásit hejtmán a která vláda,
- určitá krizová opatření lze vyhlásit jen pro konkrétní krizový stav,
- rozhodnutí o krizových opatřeních musí být vyhlášeno způsobem stanoveným v zákoně.

V případě, že příslušný správní úřad plní při realizaci krizového opatření konkrétní úkol, rozpracuje si způsob jeho zajištění.

V rámci systému obranného plánování existuje i „Seznam opatření Národního systému reakce na krize pro potřeby řízení obrany státu“ (NSRK). Tento seznam obsahuje informace a procedury k zajištění jednotného postupu výkonných prvků bezpečnostního systému České republiky při řešení krizových situací vojenského charakteru. Podává výčet možných opatření určených k reakci na hrozící, vznikající nebo vzniklou vojenskou krizovou situaci.

Podle Seznamu opatření NSRK se k jednotlivým krizovým opatřením rozpracovávají podrobné katalogové listy. Podle nich ministerstva a jiné správní úřady, orgány územní samosprávy, ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a další prvky bezpečnostního systému státu provádějí konkrétní vymezené činnosti při řešení krizových situací. Část opatření civilního charakteru v působnosti Ministerstva vnitra uvedených v Seznamu opatření NSRK je řešena v právním řádu České republiky a zpracována v příslušných krizových, povodňových apod. plánech, proto se u nich katalogové listy nezpracovávají.

Seznam opatření NSRK je využíván zejména pro přípravu a řešení vojenských krizových situací, avšak jeho použití pro nevojenská rizika se nevylučuje.

5.4 Krizová opatření v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

Hlavním obsahem spolupráce na úseku vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku je koordinace příprav a zajištění krizových opatření při zpracování a aktualizaci

dokumentace krizového plánování ústředních a územních orgánů a útvarů Policie České republiky. V návaznosti na zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), nařízení vlády č. 462/2000 Sb., a krizové a havarijní plány zabezpečuje Ministerstvo vnitra a Policie České republiky rozpracování krizových opatření v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku zejména u:

- nařízení evakuace a podílu na její realizaci, ochrany evakuovaných míst, dohledu nad veřejným pořádkem v evakuačních střediscích,
- zpřísnění nebo omezení pobytu a pohybu na vymezených územích a místech,
- zvýšení dohledu nad veřejným pořádkem a ostrahy určených objektů,
- regulace vstupu a pobytu cizích státních příslušníků na území České republiky,
- zabezpečení zvýšené ostrahy státní hranice,
- zavedení zvláštních režimů pobytu a pohybu,
- omezení držení a nošení střelných zbraní a střeliva,
- zavedení preventivních opatření proti nárůstu terorismu a jiných závažných činů,
- posílení plynulosti činnosti orgánů činných v trestním řízení,
- posílení Policie ČR vojáky Armády ČR a příslušníky dalších bezpečnostních sborů.

Jednotlivé útvary Ministerstva vnitra nebo Policie České republiky, které mají plánovaná opatření ve své působnosti, stanoví ve své dokumentaci způsob realizace daného krizového opatření a podíl dalších orgánů a řešitelů na jeho zabezpečení a provedení.

Plánování zabezpečení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku se obecně řídí zákonem o Policii České republiky; úkoly Policie ČR stanoví § 2 tohoto zákona. Mezi hlavní úkoly Policie ČR zejména patří chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.

Policie ČR má své zastoupení v bezpečnostních radách obcí s rozšířenou působností a v bezpečnostních radách krajů a v příslušných komisích a krizových štábech na ústřední i územní úrovni. Své síly a prostředky Policie České republiky koordinuje dle konkrétního vývoje mimořádné situace.

Policie České republiky jako jedna ze složek integrovaného záchranného systému plní celou škálu úkolů v závislosti na konkrétní mimořádné události a jejím následném vývoji. Jako příklad činnosti policie lze uvést nejběžnější činnosti u mimořádných událostí, s kterými je možné se setkat nejčastěji nebo které mají bezprostřední vztah k vnitřní bezpečnosti.

Živelní pohromy

V případě živelních pohrom (povodně, vichřice, sesuvy půdy, kalamitní výskyt sněhových srážek, apod.) Policie ČR zejména:

- zajišťuje pomoc při evakuaci obyvatel z postižených lokalit podle plánu evakuace a rozhodnutí krizového štábu hejtmána nebo obce,
- podílí se na zajištění ochrany majetku evakuovaných osob,
- zajišťuje uzavření prostoru pro činnost složek IZS,
- zajišťuje odklon dopravy od postiženého místa, stanovuje objízdne trasy a dbá na plynulý průjezd vozidel záchranných sborů a dalších složek IZS.

Technologické a provozní havárie

V případě technologických a provozních havárií (výbuchy, úniky nebezpečných chemických nebo radioaktivních látek, rozsáhlé havárie), kdy dochází k přímému ohrožení zdraví či životů osob a zvířat, majetku nebo životního prostředí, kontaminaci půdy, narušení statiky budov a jiných objektů apod., Policie ČR zejména:

- zajišťuje odklon dopravy z postižených lokalit, vymezuje objízdne trasy,
- podílí se na uzavření prostoru k zamezení vstupu nepovolaných osob,
- vytváří podmínky pro vlastní činnost související s prošetřováním příčin havárie a stanovení odpovědnosti za její vznik v součinnosti s příslušnými orgány a zástupci provozovatele nebo držitele povolení,
- v případě úniku nebezpečných látek se spolupodílí na varování obyvatelstva v nebezpečné zóně a ve směru šíření látky,
- zabezpečuje, aby v případě evakuace nedošlo k drancování a vykrádání objektů evakuovaných osob.

Migrace

Při zesíleném tlaku cizinců na státní hranice České republiky s cílem vstoupit na toto území Policie České republiky zejména:

- zintenzivňuje činnost směřující proti narušení veřejného pořádku a zvýšené kriminalitě,
- zajišťuje personální posílení útvarů zajišťujících ochranu státních hranic a posílení ostrahy a ochrany azylových zařízení Ministerstva vnitra,
- intenzivně spolupracuje s ostatními státy, jichž se migrační vlna dotýká.

Při mimořádných událostech vyjma přírodních katastrof se Policie České republiky podílí na objasňování příčin vzniku mimořádné události; při tomto úzce spolupracuje s jednotlivými složkami integrovaného záchranného systému, úřady a odbornými institucemi a orgány veřejné správy a postupuje při šetření v souladu s trestním řádem.

6 NĚKTERÉ SPECIFICKÉ OBLASTI RIZIK Z POHLEDU JEJICH ŘEŠENÍ NÁSTROJI PRO VNITŘNÍ BEZPEČNOST

Ve vládou schválené „Bezpečnostní strategii České republiky“ z roku 2015 se uvádí, že na základě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se Česká republika nachází, lze identifikovat specifické hrozby pro její bezpečnost. Z uvedeného výčtu zde jako specifické uvádíme oblast ohrožení kritické infrastruktury, terorismus, hybridní hrozby, kybernetické hrozby a ochranu měkkých cílů.

6.1 Kritická infrastruktura

6.1.1 Určování prvků kritické infrastruktury

Základním principem řešení problematiky kritické infrastruktury je zajištění fungování strategických infrastruktur. Kritickou infrastrukturu definuje krizový zákon jako „prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu“. K objasnění problematiky však zřejmě nevystačíme s touto definicí. Je nutné si definovat i další skutečnosti. Především co je subjekt a prvek kritické infrastruktury. Prvkem kritické infrastruktury je podle krizového zákona „zejména stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určené podle průřezových a odvětvových kritérií; je-li prvek kritické infrastruktury součástí evropské kritické infrastruktury, považuje se za prvek evropské kritické infrastruktury“. Subjektem kritické infrastruktury je pak „provozovatel prvku kritické infrastruktury; jde-li o provozovatele prvku evropské kritické infrastruktury, považuje se tento za subjekt evropské kritické infrastruktury“. Zatímco narušení prvku kritické infrastruktury může mít závažný dopad pro naši republiku, o evropské kritické infrastruktuře se hovoří tehdy, bude-li mít narušení funkce prvku kritické infrastruktury na území České republiky závažný dopad i na další členský stát Evropské unie.

Jednotlivé prvky kritické infrastruktury průřezově prostupují všemi činnostmi fungování státu. Základní potřeby společnosti jsou zabezpečovány životně důležitými funkcemi společnosti, které závisí na infrastrukturách. Tyto infrastruktury jsou posuzovány podle daných kritérií, a tvoří základ rozhodování o tom, zda jsou nebo nejsou životně důležité pro život obyvatelstva a fungování státu.

Při hodnocení, zda prvek splňuje kritéria pro jeho určení jako prvku kritické infrastruktury, se vychází ze dvou hledisek, kdy se posuzují průřezová a odvětvová kritéria. Průřezovými kritérii je soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení funkce prvku kritické infrastruktury s mezními hodnotami, která zahrnují rozsah ztrát na životech, dopad na zdraví osob, mimořádně vážný ekonomický dopad nebo dopad na veřejnost v důsledku rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života. Odvětvovými kritérii jsou technické nebo provozní hodnoty k určování prvku kritické infrastruktury v odvětvích energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotnictví, doprava, komunikační a informační systémy, finanční trh a měna, nouzové služby a veřejná správa.

Problematiku kritérií upravuje nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. U průřezových kritérií pro určení prvku jako prvku kritické infrastruktury jsou stanovena hlediska:

- a) obětí s mezní hodnotou více než 250 mrtvých nebo více než 2500 osob s následnou hospitalizací po dobu delší než 24 hodin,
- b) ekonomického dopadu s mezní hodnotou hospodářské ztráty státu vyšší než 0,5 % hrubého domácího produktu, nebo
- c) dopadu na veřejnost s mezní hodnotou rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života postihujícího více než 125 000 osob.

U kritérií odvětvových jsou konkrétní oblasti a podoblasti kritické infrastruktury uvedeny v příloze citovaného nařízení. Oblastí bylo v České republice stanoveno celkem devět, dělených na řadu pododvětví:

- I Energetika,
- II Vodní hospodářství,
- III Potravinářství a zemědělství,
- IV Zdravotnictví,
- V Doprava,
- VI Komunikační a informační systémy,
- VII Finanční trh a měna,

VIII Nouzové služby,

IX Veřejná správa.

V rámci České republiky je určeno okolo 2 500 prvků, obhospodařovaných 153 provozovateli. Nejvíce prvků, 1 086, spadá do odvětví „Komunikační a informační systémy“. Více než 400 prvků provozuje ČEZ, a.s., významnými provozovateli jsou také společnosti jako ČEPS, a.s., České radiokomunikace, a.s., Česká pošta, s.p., T-Mobile Czech Republic, a.s., Vodafone Czech Republic, a.s., Čepro, a.s., MERO, a.s. nebo velké komerční banky.

V souladu s vykonáváním svěřených působností provádí koordinační roli při řešení problematiky kritické infrastruktury Ministerstvo vnitra za součinnosti příslušných ústředních správních úřadů, a to jak v rámci České republiky, tak i ve vazbě na zahraničí.

6.1.2 Role Policie České republiky v oblasti ochrany kritické infrastruktury

Na počátku roku 2011 vstoupila v platnost novela krizového zákona, která mimo jiné plní požadavky, které v souvislosti s kritickou infrastrukturou na Českou republiku klade Evropská unie. Tímto krokem se problematika kritické infrastruktury a její ochrany stala nedělitelnou součástí krizového řízení v České republice.

Jak již bylo uvedeno v kapitole 5.2.2., subjekty kritické infrastruktury mají povinnost vypracovat plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury, ve kterém jsou identifikována možná ohrožení funkce prvku kritické infrastruktury a stanovena opatření na jeho ochranu. Pro subjekty z pohledu fyzické bezpečnosti vyplývá povinnost zajistit prvky fyzickou ostrahou, kamerovým systémem či dalším elektronickým zabezpečením a režimovými opatřeními tak, aby byla co nejvíce omezena možnost napadení, poškození nebo neoprávněného ovlivnění jejich funkce, pro kterou byly určeny jako prvky kritické infrastruktury. Působnost subjektu je však omezena pouze na perimetr areálu a na vnitřní prostory. Struktura a obsah plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury jsou dány legislativou a plán by měl obsahovat jak preventivní opatření, tak i opatření při možných technologických haváriích apod., sloužící k ochraně zaměstnanců a funkce prvku jako takového. Jde-li o subjekt, který ve smyslu zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, vyrábí či skladuje stanovené množství vybraných nebezpečných látek, a byl zařazen do skupin A nebo B podle tohoto zákona, vypracovává se i další

bezpečnostní dokumentace, jako např. bezpečnostní program nebo bezpečnostní zpráva, plán fyzické ochrany, vnitřní havarijní plán event. vnější havarijní plán.

Jednou z oblastí, která musí být řešená v plánovací dokumentaci, je i problematika napadení objektu z vnějšku. A zde sehrává svou úlohu Policie České republiky, které musí subjekt poskytnout všechny potřebné informace a příslušnou bezpečnostní dokumentaci, kterou pak policie rozpracuje pro svá bezpečnostní opatření. Jedná-li se o objekt, kde by mohlo dojít k poškození zdraví nasazených sil, jako např. při úniku nebezpečné látky, musí být řešena i problematika ochrany nasazených policistů. Subjekt je v této souvislosti povinen poskytnout zasahujícím policejním silám součinnost a učinit opatření k zajištění ochrany života a zdraví zasahujících sil.

6.2 Terorismus

”Strategie boje proti terorismu od r. 2013” je koncipována jako dokument obecné povahy, který nastavuje základní principy boje proti terorismu v podmínkách České republiky, popisuje jednotlivé oblasti, jichž se boj proti terorismu jako téma přímo dotýká a nastiňuje aktuální slabiny bezpečnostního systému České republiky, které s touto oblastí souvisejí.

Strategie zahrnuje pět stěžejních oblastí – spolupráci zainteresovaných subjektů v boji proti terorismu, ochranu obyvatelstva a dalších potenciálních cílů, bezpečnostní výzkum a komunikaci s veřejností, prevenci radikalizace a rekrutování do teroristických skupin a nezbytný vhled do legislativního ukotvení problematiky boje proti terorismu. Tyto jednotlivé části společně tvoří kompaktní celek, jehož cílem je postihnout problematiku ze všech úhlů pohledu.

Strategie boje proti terorismu je dokumentem, který je určen nejenom odborné, ale i laické veřejnosti České republiky.

Zároveň je deklarací postoje České republiky k problematice terorismu pro naše zahraniční partnery nejen napříč Evropskou unií, ale také všem zemím světa dodržujícím a hájícím principy svobodné a demokratické společnosti, které odmítají terorismus jako prostředek k prosazení jakýchkoliv zájmů organizovaných skupin či jednotlivců. Strategie je plně v souladu s aktuální Bezpečnostní strategií České republiky.

6.3 Měkké cíle

V souvislosti s bezpečnostním vývojem zejména v západní Evropě se do popředí dostalo téma ochrany měkkých cílů jako hlavních cílů různých teroristických útoků z posledních let. Proto na základě úkolu vzešlého z „protiteroristického balíčku“, schváleného vládou dne 27. července 2017, vypracovalo Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra „Koncepti ochrany měkkých cílů na roky 2017–2020“. Koncepte byla schválena vládou dne 19. dubna 2017.

Cílem schválené Koncepte je vytvořit fungující národní systém ochrany měkkých cílů, díky kterému bude možné pružně, komplexně a rychle reagovat na hrozby útoků na měkké cíle. Ministerstvo vnitra je dle koncepte koordinačním orgánem při ochraně měkkých cílů. Od září 2017 pravidelně zasedá Stálý poradní sbor Ministerstva vnitra k ochraně měkkých cílů, jež se skládá ze zástupců dotčených ministerstev (vnitra, zdravotnictví, dopravy, obrany, průmyslu a obchodu, kultury a školství, mládeže a tělovýchovy), Policie České republiky, generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a dalších zástupců (např. Hospodářská komora ČR) či externích expertů.

Termínem měkké cíle (tzv. soft targets) se označují objekty, prostory nebo akce charakterizované častou přítomností většího počtu osob a současně absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. Ochrana měkkých cílů tedy spočívá v ochraně lidí, kteří jsou cílem páchaného násilného útoku. Měkké cíle jsou nejčastějším cílem závažných násilných a teroristických útoků.

Tím se liší měkké cíle od tvrdých cílů (tzv. hard targets), kterými jsou dobře chráněné a střežené objekty útoků (např. některé státní objekty, vojenské objekty, objekty dalších bezpečnostních složek, ale i některé dobře chráněné nestátní či komerční objekty). Členění objektů na měkké cíle a tvrdé cíle je významné i z hlediska samotného přístupu k problematice zabezpečení. Vychází z optiky útočníků a jejich cíle, je zaměřené na pravděpodobnost útoku, nezkoumá pouze jeho dopad a význam pro společnost.

Pokud jde o vztah kritické infrastruktury a měkkých cílů, je podstatným rozdílem, že ochrana kritické infrastruktury se zabývá primárně zachováním funkce prvků kritické infrastruktury, kterými jsou zejména stavby, zařízení, prostředky nebo veřejná infrastruktura, splňující kritéria vymezená v nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. Primárním cílem ochrany prvku kritické infrastruktury

tedy nejsou lidské životy a zdraví. Ochrana měkkých cílů naopak spočívá přímo v ochraně životů a zdraví lidí, kteří jsou cílem útoku.

Kritická infrastruktura bývá v porovnání s měkkými cíli lépe zabezpečena. Z krizového zákona vyplývá subjektům kritické infrastruktury mimo jiné povinnost zpracovat plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury (popsáno v kapitole 6.1). Ve vztahu k měkkým cílům taková povinnost neexistuje a Ministerstvo vnitra s ní ani nepočítá.

Obecně lze konstatovat, že vzhledem k vysokému počtu měkkých cílů neexistuje lepší cesta plošného zvýšení odolnosti měkkých cílů než dobrovolná spolupráce měkkých cílů se státem a mezi sebou. Pouze v kooperaci měkkých cílů se zejména resortními složkami Ministerstva vnitra (ministerstvo samotné, Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky) lze totiž reálně pomoci měkkým cílům ke zlepšení jejich zabezpečení.

Mezi měkké cíle lze všeobecně zařadit např.:

- bary, kluby, diskotéky, restaurace a hotely,
- kina, divadla, koncertní sály, zábavní centra,
- komunitní centra,
- kulturní, sportovní, náboženské a další akce,
- náboženské památky a místa určená k uctívání,
- nákupní centra, tržiště a obchodní komplexy,
- nemocnice,
- parky a náměstí,
- politická shromáždění, průvody, demonstrace,
- sportovní haly a stadióny,
- školská zařízení, koleje, menzy, knihovny,
- turistické památky a zajímavosti, muzea, galerie,
- veřejné instituce,
- významné dopravní uzly, vlaková a autobusová nádraží, letištní terminály,
- jiná symbolicky významná místa či akce,
- a další.

Stát vyvíjí aktivity spojené s ochranou měkkých cílů. Již v tuto chvíli měkkým cílům nabízí několik způsobů, jak svoje zabezpečení posílit a do budoucna počítá s dalšími kroky.

Jedná se o:

- průběžné metodické činnosti (metodické publikace, které jsou volně ke stažení na webu Ministerstva vnitra - Základy ochrany měkkých cílů, Vyhodnocení ohroženosti, Standardizace bezpečnostních plánů) a dále semináře pro odbornou a laickou veřejnost,
- pomoc při vytváření zabezpečení (osobní konzultace příslušníků Policie České republiky či Ministerstva vnitra, zřízení policejní telefonní linky pro měkké cíle, ad.) a školení policejních specialistů na měkké cíle,
- zvyšování připravenosti všech složek integrovaného záchranného systému na případný zásah při teroristickém útoku,
- jednotné řízení a sjednocování postupu všech zainteresovaných subjektů (vč. např. zavedení rozesílání SMS varování občanům),
- zřízení dotačních programů na podporu ochrany měkkých cílů (programy se v prvním období zaměřují na neinvestiční akce, které by měly být využity zejména na vyhodnocení ohroženosti, tvorbu bezpečnostních plánů a procedur, školení, nácviky a cvičení),
- systémy aktivního informování měkkých cílů skrze systém varování (SMS, mobilní aplikace); podobný systém zavedla ministerstva vnitra již ve Francii či Španělsku, dlouhou dobu funguje také v Izraeli.

6.4 Hybridní hrozby

Hybridní hrozby zmiňuje již „Bezpečnostní strategie České republiky“ z roku 2015. Důkladněji se však problematikou hybridních hrozeb začala Česká republika zabývat až v souvislosti se zpracováním „Auditu národní bezpečnosti“ v roce 2016, který byl schválen usnesením vlády č. 1125 ze dne 14. prosince 2016. Audit v tomto kontextu:

- hodnotí různé druhy hybridních hrozeb, včetně terorismu a související radikalizace nebo vlivového působení cizí moci, jako závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost,
- navrhuje opatření na boj proti hybridním hrozbám, které spočívají ve vytvoření specializovaných pracovišť pro boj proti hybridním hrozbám a pro strategickou komunikaci.

Definice pojmu hybridní hrozby

Ve zkratce jde o vedení války jinými, než jen vojenskými prostředky. Hybridními hrozbami rozumíme soubor konvenčních i nekonvenčních prostředků používaných kombinovaně (otevřeně nebo skrytě) s cílem dosáhnout (geo)politických a strategických cílů skrze rozvrácení protivníka po stránce politické, ekonomické, vnitřně-bezpečnostní, vojenské atd. K vyjmenování typů prostředků, které mohou být v rámci hybridní kampaně uplatněny, slouží zkratka DIMEFIL, která označuje prostředky diplomatické, informační, vojenské, ekonomické, finanční, zpravodajské a právní (z ang. diplomatic, information, military, economic, financial, intelligence and legal).

Závěrem Auditů národní bezpečnosti bylo zjištění, že České republice chybí mechanismus systematického komplexního vyhodnocování událostí a aktivit, které by vedly k rozpoznání potenciální hybridní kampaně. Audit národní bezpečnosti proto doporučuje, aby pracoviště věnující se této problematice vznikla na všech příslušných úřadech a vzájemně si předávala informace. Prvním takovým pracovištěm se stalo Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, které bylo zřízeno rozhodnutím ministra vnitra dne 1. ledna 2017 v rámci již existujícího odboru bezpečnostní politiky na Ministerstvu vnitra.

Boj proti hybridním hrozbám

Z povahy věci, zejména z důvodu výše uvedeného spektra nástrojů vedení hybridních kampaní, je důležité čelit hybridním hrozbám koordinovaně na meziresortní úrovni. K těmto účelům byla zřízena Odborná pracovní skupina pro hybridní hrozby ustavená pod Úřadem vlády České republiky, která slouží jako platforma pro sdílení materiálů a informací, a v níž zasedají zástupci členů Bezpečnostní rady státu společně se zástupci zpravodajských služeb České republiky, Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, Národního bezpečnostního úřadu, Policie České republiky, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a vládního zmocněnce pro oblast kybernetické bezpečnosti.

Důležitým nástrojem v boji proti hybridním hrozbám je tzv. strategická komunikace. Tou rozumíme komunikaci:

- promyšlenou ve smyslu toho, že prostřednictvím optimálních kanálů je komunikováno nejvhodnější sdělení měřitelné podle předem definovaných specifických cílů a

- účelnou ve smyslu holistického dlouhodobého postupu (na rozdíl např. od jednotlivých taktických sdělení).

Strategická komunikace státu jako obrana proti hybridním hrozbám je tak preventivním opatřením, které posiluje odolnost populace proti působení cizích vlivů (např. propaganda, informační operace, dezinformační kampaně atd.). Může však sehrávat roli také v krizové komunikaci, kdy dochází ke komunikaci orgánů státní správy mezi sebou a sdílení potřebných informací k danému incidentu s cílem poskytnout veřejnosti ověřené informace a zabránit tak např. extremistickým subjektům k šíření nepravdivých informací za účelem vyvolávání paniky, strachu či nenávisti.

6.5 Kybernetické hrozby

Oblast kybernetické bezpečnosti je a bude jedním z určujících aspektů bezpečnostního prostředí České republiky. Všechny vyspělé země jsou již zcela závislé na správném fungování informačních systémů a sítí elektronických komunikací. V současném bezpečnostním prostředí je nezbytné, aby i v krizovém plánování v oblasti vnitřní bezpečnosti byla věnována pozornost otázkám kybernetické bezpečnosti.

V roce 2014 byl schválen zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti. Problematiku kybernetické bezpečnosti pak dále blíže rozpracovává vyhláška č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti).

Jako v dalších oblastech je i zde nutné definovat základní pojmy. Těmi v problematice kybernetické bezpečnosti se rozumí mimo další např.:

- kybernetický prostor - digitální prostředí umožňující vznik, zpracování a výměnu informací, tvořené informačními systémy a službami a sítěmi elektronických komunikací,
- kybernetická bezpečnostní událost - událost, která může způsobit narušení bezpečnosti informací v informačních systémech nebo narušení bezpečnosti služeb anebo bezpečnosti a integrity sítí elektronických komunikací,

- kybernetický bezpečnostní incident - narušení bezpečnosti informací v informačních systémech nebo narušení bezpečnosti služeb anebo bezpečnosti a integrity sítí elektronických komunikací v důsledku kybernetické bezpečnostní události,
- opatřeními - úkony, jichž je třeba k ochraně informačních systémů nebo služeb a sítí elektronických komunikací před hrozbou v oblasti kybernetické bezpečnosti nebo před kybernetickým bezpečnostním incidentem anebo k řešení již nastalého kybernetického bezpečnostního incidentu,
- základní služba - služba, jejíž poskytování je závislé na sítích elektronických komunikací nebo informačních systémech a jejíž narušení by mohlo mít významný dopad na zabezpečení společenských nebo ekonomických činností v některém z těchto odvětví
 - energetika,
 - doprava,
 - bankovníctví,
 - infrastruktura finančních trhů,
 - zdravotnictví,
 - vodní hospodářství,
 - digitální infrastruktura,
 - chemický průmysl.

Ústředním správním úřadem pro kybernetickou bezpečnost včetně ochrany utajovaných informací v oblasti informačních a komunikačních systémů a kryptografické ochrany je od 1. srpna 2017 v České republice Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Pro koordinaci plánování opatření k zajišťování kybernetické bezpečnosti České republiky je na nejvyšší, strategické úrovni zřízen Výbor pro kybernetickou bezpečnost, který je stálým pracovním orgánem Bezpečnostní rady státu.

Informační kriminalita je bez nadsázky kriminalitou budoucnosti. Informační technologie jsou stále ve větší míře využívány pachateli širokého spektra trestné činnosti. Počet kybernetických incidentů všechno druhu v České republice stále narůstá (co do počtu případů, i co se týče způsobených škod). Je zaznamenáván stále rostoucí výskyt nežádoucích materiálů, které jsou distribuovány prostřednictvím Internetu (počítačové

programy, filmy, hudba, zakázané formy pornografie a extremistická propaganda). Řada těchto materiálů je přitom umístěna v takzvaných „třetích zemích“, zejména ve Spojených státech amerických. Uvedené nelegální aktivity vykazují (jako i jinde ve světě) vysokou latenci, přičemž bezpečnostní složky jsou s to se zabývat jen těmi nekřiklavějšími. Jejich odhalení a ještě více dokázání je značně obtížné a nákladné.

7 POSTAVENÍ A SPOLUPRÁCE MINISTERSTVA VNITRA A POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V ÚSTŘEDNÍCH A ÚZEMNÍCH ORGÁNECH KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

7.1 Ústřední úroveň řízení

Ministerstvo vnitra je klíčovým resortem v oblasti přípravy a koordinace veřejné správy u krizových situací nesouvisejících se zajišťováním obrany České republiky. To koneckonců dokazuje, vedle již uvedených ustanovení v právních předpisech, i zastoupení Ministerstva vnitra v Bezpečnostní radě státu a jejích orgánech – Ústředním krizovém štábu a pracovních výborech.

Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu koordinuje a vyhodnocuje problematiku bezpečnosti České republiky a připravuje vládě návrhy opatření k jejímu zajišťování. Zejména:

- zabezpečuje meziresortní koordinaci plánovacích, přípravných a realizačních opatření v oblasti zajišťování bezpečnosti České republiky,
- posuzuje záměry plánovacích, koncepčních, přípravných a realizačních opatření v oblasti zajišťování bezpečnosti České republiky předkládané ministerstvy a jinými správními úřady, stálými pracovními výbory BRS a orgány územní samosprávy, vyhodnocuje rizika ohrožení státu, která mohou být příčinou krizové situace, a činí nebo předkládá vládě návrhy na nezbytná opatření ke snížení, popřípadě vyloučení těchto rizik,
- posuzuje souhrnné požadavky ministerstev a jiných správních úřadů uplatňované v rámci zajišťování bezpečnosti České republiky,
- koordinuje zpracování koncepčních dokumentů meziresortního charakteru potřebných pro zajišťování bezpečnosti České republiky,
- posuzuje a následně předkládá vládě k projednání pravidelné zprávy o stavu zajišťování bezpečnosti České republiky s návrhy na opatření,
- spolupracuje s bezpečnostními radami krajů v oblasti zajišťování bezpečnosti České republiky,
- posuzuje a následně vládě předkládá k projednání návrhy na zapojení České republiky při plnění spojeneckých závazků v zahraničí, při účasti ozbrojených sil

České republiky v mezinárodních operacích na obnovení a udržení míru, při organizaci humanitární pomoci České republiky do zahraničí a při zapojení České republiky do záchranných akcí většího rozsahu v zahraničí,

- při hrozbě vzniku krizové situace a po vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu
 - posuzuje vzniklou bezpečnostní situaci státu a rozsah možného ohrožení,
 - posuzuje opatření navrhovaná Ústředním krizovým štábem,
 - předkládá vládě návrhy na opatření k řešení vzniklé krizové situace,
 - koordinuje činnosti v oblasti bezpečnosti České republiky.

Jak je z uvedeného výčtu patrné, je Bezpečnostní rada státu v oblasti bezpečnosti státu velice významným orgánem. Předsedou rady je předseda vlády, jedním z členů je i ministr vnitra.

Bezpečnostní rada státu má stálé pracovní orgány, kterými jsou:

- Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky (v gesci ministra zahraničních věcí)
- Výbor pro obranné plánování (v gesci ministra obrany)
- Výbor pro vnitřní bezpečnost (v gesci ministra vnitra)
- Výbor pro civilní nouzové plánování (v gesci ministra vnitra)
- Výbor pro kybernetickou bezpečnost (v gesci předsedy vlády)
- Výbor pro zpravodajskou činnost (v gesci předsedy vlády)

Předsedou Výboru pro vnitřní bezpečnost i Výboru pro civilní nouzové plánování je ministr vnitra, místopředsedou 1. náměstek ministra vnitra pro problematiku vnitřní bezpečnosti. Členy Výboru pro civilní nouzové plánování jsou pak i policejní prezident a generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky. Policejní prezident je i členem Výboru pro vnitřní bezpečnost. Ministr vnitra je pak dále místopředsedou Výboru pro zpravodajskou činnost a náměstek ministra vnitra je členem výborů pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, pro obranné plánování i pro kybernetickou

bezpečnost. Ve výboru pro kybernetickou bezpečnost jsou členy i policejní prezident a generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky.

Funkci sekretariátu ve Výboru pro vnitřní bezpečnost plní odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra a Výboru pro civilní nouzové plánování generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

Ústřední krizový štáb

Ústřední krizový štáb je pracovním orgánem Bezpečnostní rady státu k řešení krizových situací.

Ústřední krizový štáb po vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, jakož i při hrozbě vzniku krizové situace, nebo při jiných závažných situacích týkajících se bezpečnostních zájmů České republiky, připravuje návrhy řešení těchto situací. Ústřední krizový štáb zabezpečuje operativní koordinaci, sledování a vyhodnocování stavu realizace opatření přijímaných vládou, ministerstvy a jinými správními úřady a orgány územních samosprávných celků k zamezení vzniku nebo k řešení vzniklé krizové situace, nebo jiné závažné situace, a poskytuje podporu činnosti orgánům krizového řízení ústředních správních úřadů a orgánům územních samosprávných celků. Dále zabezpečuje operativní součinnost s orgány krizového řízení mezinárodních organizací, zabezpečuje posouzení vývoje situace, obsah a přiměřenost opatření přijímaných správními úřady a orgány územních samosprávných celků, posuzuje, projednává a koordinuje přijímání opatření meziresortního charakteru navrhovaných ministerstvy, připravuje Bezpečnostní radě státu návrhy opatření k řešení situace a podklady pro přijímání rozhodnutí vyžadujících schválení vládou, případně schválení Parlamentem České republiky.

Předsedou Ústředního krizového štábu jmenuje předseda vlády podle charakteru situace ministra obrany v případě vyhlášení stavu ohrožení státu v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, za válečného stavu či za dalších situací vojenského charakteru, jež se významně dotýkají bezpečnostních zájmů České republiky, nebo ministra vnitra v ostatních případech. Členem štábu je i náměstek ministra vnitra, policejní prezident a generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky.

7.2 Úroveň územní samosprávy

Policie České republiky a rovněž tak Hasičský záchranný sbor České republiky mají své zastoupení i v orgánech vyšších územních samosprávných celků (krajů) a v orgánech obcí s rozšířenou působností.

Ředitelé krajských policejních ředitelství a hasičských záchranných sborů krajů jsou členy bezpečnostních rad krajů. Bezpečnostní rady kraje a rovněž i obce s rozšířenou působností jsou poradními orgány svého zřizovatele pro přípravu na krizové situace. Předsedou bezpečnostní rady kraje je hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy. Předsedou bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností je starosta této obce. Do bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností určuje zástupce Policie České republiky krajský policejní ředitel. Tohoto určeného příslušníka pak starosta obce s rozšířenou působností jmenuje členem bezpečnostní rady této obce.

Krizové štáby krajů a obcí s rozšířenou působností jsou pracovními orgány svého zřizovatele pro řešení krizových situací. Členy krizových štábů jmenují její předsedové. Členem krizových štábů krajů i obcí s rozšířenou působností se automaticky stávají členové příslušných bezpečnostních rad. Ředitelé krajských policejních ředitelství mohou určit další příslušníky policie do stálé pracovní skupiny nebo odborných pracovních skupin krizových štábů kraje, případně i obcí s rozšířenou působností.

Koordinační roli v rámci meziresortní spolupráce může sehrát i Krizový štáb ministra vnitra v případě, že ministr vnitra na jeho jednání pozve zástupce dalších resortů pro podporu komplexního řešení mimořádných událostí bezpečnostního charakteru. Vedle stálých pracovních orgánů jsou resort Ministerstva vnitra, Policie České republiky a Hasičský záchranný sbor České republiky zapojeny do řady dalších pracovních skupin nebo orgánů, ať už jsou stálé nebo vytvořené ad hoc k řešení aktuálních úkolů.

8 POSILOVÁNÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, SPOLUPRÁCE S OBECNÍ POLICIÍ

8.1 Posilování Policie České republiky Armádou České republiky, Vězeňskou službou České republiky a Celní správou České republiky

Pokud síly a prostředky Policie České republiky nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, vláda České republiky může svým nařízením povolat k plnění úkolů Policie České republiky vojáky v činné službě a příslušníky Vězeňské služby České republiky nebo Celní správy České republiky. Vojáky v činné službě a příslušníky Vězeňské služby ČR nebo Celní správy ČR lze povolat na nezbytnou dobu a mají pak při plnění úkolů Policie České republiky oprávnění a povinnosti policisty.

O povolání vojáků v činné službě a příslušníků Vězeňské služby ČR nebo Celní správy ČR k plnění úkolů Policie České republiky při zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti může být rozhodnuto v souladu s ustanovením § 22 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, § 14 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky a § 24a zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a Justiční stráží České republiky. Nutno však poznamenat, že doposud se využívalo posilování Policie České republiky pouze silami Armády České republiky.

Cílem povolání vojáků v činné službě k plnění úkolů Policie České republiky je snaha zamezit ochromení základních činností Policie České republiky za předpokladu plošného vyhlášení bezpečnostních opatření, kdy budou dotčeny veškeré kapacity Policie České republiky a nebude možné saturovat potřeby těchto opatření využitím posil z jiných regionů. Příkladem může být potřeba zvýšeného výkonu služby na mezinárodních letištích, na velkých nádražích a železničních uzlech, na místech s výskytem velkého množství osob nebo zvýšeného výkonu služby u objektů, které jsou klasifikovány jako dlouhodobě ohrožené (ambasády, významná místa, vybrané instituce).

8.2 Spolupráce Policie ČR s obecní policií

Obce podle § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zodpovídají za záležitosti veřejného pořádku ve svém obvodu.

Podle § 35a odst. 2 tohoto zákona mohou obce zřizovat obecní policii. Její zřizování a činnost upravuje zvláštní zákon³⁾. Ke konci roku 2018 existovalo na území České republiky 377 obecních policií (v České republice je přibližně 6 250 obcí).

Úkoly obecní policie podle zákona o obecní policii plní v obcích, které jsou městy nebo statutárními městy, a v hlavním městě Praze městská policie.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo podle jiného zákona zejména:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití,
- přispívá v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,
- odhaluje přestupky v působnosti obce.

V případě, že obec vlastní obecní policii zřízenou nemá, může využít zákonem stanovené možnosti a uzavřít veřejnoprávní smlouvu o vykonávání úkolů obecní policie s obcí, která obecní policii zřízenou má. Obecní policie tedy může na základě veřejnoprávní smlouvy vykonávat úkoly podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona i na území jiné obce nebo obcí, které jsou smluvními stranami této smlouvy.

Obdobně mohou postupovat i obce, které mají zřízeny obecní policii, avšak zde se musí jednat o případy, kdy na území jedné obce (více obcí) je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu nebo kde je pořádána veřejnosti přístupná sportovní, kulturní nebo obdobná společenská akce, v souvislosti s níž se předpokládá účast většího počtu osob. V tomto případě rovněž neplatí zákonná podmínka jako v případě „prvního typu“ veřejnoprávní smlouvy uzavírané podle zákona o obecní policii, tedy že musí jít o obce na území jednoho kraje.

Pokud se jedná o akce, na kterých zasahuje více složek integrovaného záchranného systému (to samé platí ale i v případech akcí typu technoparty nebo u shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím), obecní policie neplní žádné specifické úkoly, neboť tak nestanoví zákon. Pouze zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rozsahu oprávnění a povinností podle zákona, tedy jako ve všech ostatních situacích.

³⁾ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Ze zákona o obecní policii (§ 1 odst. 3) vyplývá mimo jiné obecní policii povinnost spolupracovat s Policií České republiky. Jedním ze základních nástrojů takové spolupráce je § 16 zákona o Policii ČR, kdy útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

Strážníci místně nebo smluvně (veřejnoprávní smlouva) příslušné obecní (městské) policie v případech mimořádných událostí nebo krizových situací tedy zejména:

- zabezpečují místní záležitosti veřejného pořádku a mohou se podílet v těchto věcech na komunikaci mezi obcí, občany obce a Policií České republiky,
- přispívají k ochraně a bezpečnosti osob a majetku v rámci svých oprávnění a úkolů a přispívají v rozsahu stanoveném zákonem o silničním provozu právním předpisem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Ani v případě mimořádné události nebo krizové situace nelze dle platné legislativy automaticky rozšířit působnost obecní policie mimo území obce, v níž byla zřízena. Toto lze učinit pouze na základě výše zmíněné veřejnoprávní smlouvy, kdy obecní policie může vykonávat úkoly i na území jiné obce nebo obcí, které jsou smluvními stranami této smlouvy.

9 MATERIÁLNÍ, TECHNICKÉ A FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ A KRIZOVÝCH STAVŮ

9.1 Systém hospodářských opatření pro krizové stavy

Hospodářská opatření pro krizové stavy představují poměrně samostatnou část krizového řízení, jejíž právní opora je položena především na:

- zákonu č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon);
- zákonu č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o HOPKS“);
- zákonu č. 97/1993, Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv (dále jen „zákon o SSHR“);
- vyhlášce č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy.

Krizový zákon ukládá Policii České republiky povinnost zajišťovat připravenost k řešení krizových situací spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem na území kraje.

Hospodářská opatření pro krizové stavy mohou být přijímána po vyhlášení krizových stavů a jsou podle § 3 zákona o HOPKS určena:

- k uspokojení základní životních potřeb fyzických osob (základní potřeba fyzických osob na území ČR umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví),
- pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a zdravotnické záchranné služby,
- pro podporu výkonu státní správy.

Policie České republiky je v systému nouzového hospodářství definována jako subjekt, pro který se zabezpečují nezbytné dodávky v souladu s § 9, odst. 1, písm. b) zákona o HOPKS. Pokud se nezbytnou dodávku požadovanou pro potřeby Policie České republiky nepodaří zajistit z vlastních zdrojů nebo od dodavatelských subjektů na území České republiky, uplatní se požadavek na vytvoření pohotovostních zásob pro potřeby Policie České republiky v systému státních hmotných rezerv.

V rámci systému hospodářské mobilizace může Ministerstvo vnitra zajistit pro Policii České republiky také mobilizační dodávku podle § 2, odst. 1, písm. d) zákona o HOPKS.

Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, umožňuje Policii České republiky využití státních hmotných rezerv jako složce integrovaného záchranného systému v souvislosti s řešením mimořádné události při provádění záchranných a likvidačních prací nebo při plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

Policie ČR může využít státní hmotné rezervy v souladu se zákonem o HOPKS:

- k řešení mimořádné události,
- k řešení krizové situace,
- k podpoře činností souvisejících s obnovou území postiženého krizovou situací.

Na základě zákona spolupracuje Policie České republiky na úkolech plněných v jednotlivých systémech hospodářských opatření pro krizové stavy (nouzové hospodářství, hospodářská mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavba a údržba infrastruktury, regulační opatření). Jednotlivé povinnosti Policie České republiky jsou rozpracované v interních předpisech Ministerstva vnitra a Policie České republiky.

Proces plánování v systému nouzového hospodářství a hospodářské mobilizace probíhá v dvouletých cyklech.

V prvním roce útvary policie analyzují vliv možných mimořádných událostí a krizových situací na svoji činnost. Současně analyzují a rozpracovávají úkoly, které pro ně vyplývají z krizové dokumentace – např. z dílčích plánů obrany, z krizových plánů a dalších. Na základě těchto analýz zpracovávají přehled potřeby materiálně technického a finančního zabezpečení, které je pro útvary nezbytné k plnění jejich úkolů, včetně analýzy možnosti jejich zabezpečení z vlastních zdrojů a uplatňují požadavek na jejich zařazení do plánu nezbytných dodávek u příslušného zpracovatele krizové dokumentace. V případě nemožnosti zabezpečit nezbytné dodávky lze uplatnit požadavek na jejich zajištění u Správy státních hmotných rezerv jako pohotovostní zásoby.

V případě potřeby materiálně technického zabezpečení – mobilizačních dodávek, uplatňují útvary policie požadavek na jejich zařazení do plánu hospodářské mobilizace Ministerstva vnitra.

Ve druhém roce dvouletého cyklu probíhá proces projednávání požadavků na vytvoření státních hmotných rezerv a schvalování Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky v bezpečnostních strukturách. Proces se uzavírá aktualizací plánu nezbytných dodávek, uzavřením smluv o mobilizačních dodávkách a aktualizací plánu hospodářské mobilizace.

9.2 Finanční zajištění krizových opatření

Finanční zabezpečení krizových opatření se řídí § 25 krizového zákona. Ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozpočtu své kapitoly vyčleňují objem finančních prostředků potřebných k zajištění přípravy na krizové situace. Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem vnitra navrhuje v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků.

Dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) a prováděcí vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, se finanční prostředky k zajištění přípravy na krizové situace plánují podle odvětvového třídění příjmů a výdajů rozpočtové skladby v rozpočtové skupině 5 Bezpečnost státu a právní ochrana, oddílu 52 Civilní připravenost na krizové stavy. Pododdíly v rámci oddílu 52 jsou stanoveny takto: ochrana obyvatelstva (521), hospodářská opatření pro krizové stavy (522), státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (526), krizové řízení (527), výzkum a vývoj v oblasti civilní připravenosti na krizové stavy (528), ostatní záležitosti civilní připravenosti pro krizové stavy (529).

Po vyčerpání účelové rezervy na řešení krizových situací v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa může Ministerstvo financí k plnění schválených žádostí použít v souladu s rozpočtovými pravidly také vládní rozpočtovou rezervu. Způsob použití rezervy upravuje vždy vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rok.

Po vyhlášení stavu ohrožení státu vypracovává Ministerstvo financí návrh mimořádného státního závěrečného účtu a návrh nouzového státního rozpočtu na zbytek roku podle § 31 rozpočtových pravidel.

10 PREVENCE KRIZOVÝCH SITUACÍ V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU

10.1 Prevence kriminality ve vztahu k prevenci mimořádných a krizových situací v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

K zajištění vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku vytváří Ministerstvo vnitra koncepční systémy, jejichž hlavním cílem je zvyšování bezpečnosti občanů a zajišťování ochrany společnosti proti kriminalitě ve všech jejích formách. Ve zprávách o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, které každoročně projednává Bezpečnostní rada státu, vláda a Parlament, jsou popisovány nejzávažnější problémy vyžadující mimořádnou pozornost.

Již dlouhodobě k těmto prioritám patří závažná hospodářská kriminalita, korupce, terorismus, extremismus, nelegální migrace, kriminalita zločineckých organizací, protiprávní jednání v oblasti omamných a psychotropních látek, padělání, nelegální obchod se zbraněmi, kriminalita mládeže, loupeže, krádeže vloupáním a krádeže aut a věcí z nich. Do popředí se v posledních letech dostala i kybernetická kriminalita.

Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek mohou být kriminalitou významně narušeny. Vedle všech zákonných represivních prostředků slouží k účinnému potlačování kriminality také nástroje preventivní politiky. Účinná preventivní opatření ve výše zmíněných oblastech umožní zvládnání většiny situací v mezích standardních postupů zodpovědných orgánů.

Prevence kriminality se zabývá příčinami trestné činnosti i dalších sociálně patologických jevů a nerepresivními prostředky se snaží omezovat příležitosti a motivy k jejímu páčání. Zároveň také působí jako prevence vzniku mimořádných a krizových situací v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, které vždy pramení z páčání kriminality velkého rozsahu.

Oblast prevence kriminality zahrnuje všechny aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty, které se zaměřují na ovlivňování kriminogenních podmínek a na potenciální i faktické pachatele i oběti trestné činnosti. Kromě zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality je cílem preventivních opatření také posilování pocitu bezpečí občanů. Největší účinek zaznamenávají preventivní aktivity u nejrozšířenějších a občany nejvíce zatěžujících typů trestné činnosti, tj. u majetkové a násilné kriminality.

10.2 Úloha psychologie v oblasti mimořádných událostí, preventivní psychologická opatření

Psychologové mohou před vznikem mimořádné události přispívat v oblasti prevence negativních dopadů, zajišťovat opatření v průběhu odstraňování následků události i po jejím skončení (ve smyslu předcházení rozvoje posttraumatických potíží u obyvatel i příslušníků složek integrovaného záchranného systému). V některých případech poskytují dlouhodobou léčbu posttraumatické stresové poruchy a jiných obtíží.

Preventivní psychologická opatření spočívají v odborných analýzách dopadů mimořádných událostí (např. hromadných nehod, teroristických útoků) na obyvatelstvo a odvracení těchto dopadů, dále ve spoluúčasti na přípravě krizových plánů, plánů pro krizovou komunikaci a na přípravě obyvatelstva a specifických profesních skupin (složky integrovaného záchranného systému, sdělovací prostředky) na zvládání mimořádných událostí a krizových stavů.

Jak se tyto činnosti mohou příkladně projevit v praxi?

Psychologická služba Ministerstva vnitra v rámci projektu pro spolupráci s médii vydala příručku pro novináře při mimořádných událostech, která obsahuje doporučení, jak se vhodně chovat k obětem, aby nedocházelo k jejich druhotné traumatizaci ze strany sdělovacích prostředků.

V rámci evropského projektu EUNAD ⁴⁾ byly vytvořeny materiály pro přípravu policistů, hasičů a zdravotníků pro práci s lidmi se smyslovým, mentálním či pohybovým postižením při katastrofách. Množství publikací pro odborníky i občany umisťuje psychologické pracoviště Ministerstva vnitra na své stránky www.mvcr.cz/psychologie.

V rámci Hasičského záchranného sboru České republiky a Policie České republiky fungují psychologické služby, které se podílí také na vzdělávání příslušníků těchto sborů pro přímou práci s lidmi zasaženými mimořádnou událostí a oběti závažné trestné činnosti. Psychologická příprava, zaměřená na vzdělávání členů týmů složek integrovaného záchranného systému, je z dlouhodobého hlediska také zaměřena na podporu členů těchto složek i v oblasti zvládání extrémního stresu při zásahu a po jeho skončení.

⁴⁾ European Network for Psychosocial Crisis Management - Assisting Disabled in Case of Disaster (Evropská síť pro psychosociální krizové řízení – asistence lidem s disabilitou v situacích katastrof)

Psychologové Hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR tvoří v rámci České republiky základní systém pro psychosociální pomoc občanům při závažných mimořádných událostech, včetně trestných činů. Tato pomoc se z jejich strany zaměřuje na urgentní fázi po mimořádné události. Psychologové dále školí množství krizových interventů z řad policistů a hasičů, aby uměli efektivně poskytovat první psychickou pomoc občanům či kolegům. Platí totiž, že rychlá psychosociální pomoc po zažitém neštěstí je prevencí rozvoje závažnějších zdravotních (psychických) poruch a následků.

11 SPOLUPRÁCE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY S VEŘEJNOSTÍ

Bezpečnostní systém státu je mimo jiné prostředkem k zajištění ochrany demokratických hodnot a zabezpečení lidských a občanských práv. Postavení občana nebo podnikatelů a jejich role v systému je tedy velice důležitá a pro samotnou legitimitu systému nepostradatelná. Fyzické i právnické osoby vstupují do bezpečnostního systému na různých úrovních, může jít o krátkodobou nebo i dlouhodobější podnikatelskou, dobrovolnickou a jinou činnost prováděnou jak právnickými a podnikajícími fyzickými osobami, nevládními organizacemi, tak i individuálními dobrovolníky. Tuto oblast spolupráce vyzdvihuje i Bezpečnostní strategie České republiky: „Pro účinné zajištění vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva je významná rovněž spolupráce s občany, občanskými sdruženími působícími v oblasti bezpečnosti a využití dobrovolnické služby. Podíl na zajištění individuální bezpečnosti mají soukromé bezpečnostní služby, které zajišťují zejména ostrahu a ochranu majetku a osob“.

Pro akceschopnost bezpečnostního systému je podstatná role občana, kdy je tento povinným aktérem bezpečnosti -. vykonává činnost v bezpečnostním systému na základě povinnosti plynoucí ze zákona. Jedná se např. o povinnosti občana vyplývající z branného zákona, krizového zákona, zákona o Policii ČR, zákona o integrovaném záchranném systému apod.

Ve vztahu Policie České republiky – občan je základní normou, která upravuje spolupráci Policie České republiky s veřejností a s podnikatelským sektorem, zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Při plnění svých úkolů, nejen v oblasti krizového řízení, spolupracuje policie s dalšími orgány veřejné správy, jakožto i s právnickými a fyzickými osobami vykonávajícími činnost v oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů, vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, poskytování podpory, péče a pomoci obětem trestných činů, zmírňování následků trestných činů, nebo prevence a řešení následků krizových situací a mimořádných událostí.

Policie České republiky v současné době je a nadále chce být kvalitní službou veřejnosti. K tomuto využívá různé formy spolupráce s veřejností, k níž patří především metoda community policing. Základními principy této metody jsou sdílení odpovědnosti za bezpečnost a veřejný pořádek, řešení místních problémů na místní úrovni, vytváření partnerství, zaměření se na preventivní činnosti a především efektivní komunikace mezi občany, kteří žijí v daném prostředí, orgány místní samosprávy a policisty.

Jedním z východisek bezpečnostní politiky České republiky je princip zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku. Za zajišťování je jednak odpovědná vláda České republiky, ale pro účinné snižování rizik je žádoucí aktivní spolupráce veřejnosti, resp. občanů. Teprve účinnou spoluprací veřejné správy, Policie ČR, veřejnosti a podnikatelského sektoru dochází k posílení celkové odolnosti společnosti vůči bezpečnostním hrozbám.

12 ODSTRAŇOVÁNÍ NÁSLEDKŮ KRIZOVÉ SITUACE, NÁHRADA ŠKOD

Škodlivé následky rozsáhlých mimořádných událostí a krizových situací jsou nejdůležitější v oblasti zachování základních funkcí státu, poškození zdraví, majetku a životního prostředí a ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury. Tyto následky jsou odstraňovány v rámci provádění likvidačních prací.

Likvidační práce jsou činnosti, které je potřeba vykonat bez zbytečného odkladu tak, aby záchranné a bezpečnostní složky mohly opustit místo činnosti, ukončit zásah a předat místo zásahu k dalšímu užívání resp. dalším činnostem, které jsou nezbytné k plné obnově, např. k obnovovacím (asanačním) pracím, které spočívají v revitalizaci životního prostředí, a činnostem směřujícím k obnově území a prostředí. Na likvidačních pracích se vedle složek Hasičského záchranného sboru České republiky či Armády České republiky podílejí také orgány veřejné správy a právnické a fyzické osoby, které se mohou podílet i na obnovovacích pracích.

Policie ČR se podílí na odstraňování následků krizové situace samostatně (v případech, kdy nejde o společný zásah složek IZS) i v rámci integrovaného záchranného systému, přičemž je neustále vázána působností a kompetencemi podle zákona o Policii České republiky. Mezi práce, které Policie ČR při odstraňování následků krizových situací vykonává, lze jmenovat např. tyto:

- identifikace obětí,
- ochrana a zajištění pořádku v postižených oblastech a místech provedené evakuace,
- podíl na obnově dopravy,
- podíl na činnosti ostatních složek integrovaného záchranného systému při provádění likvidačních prací,
- podíl na vyšetřování okolností vzniku mimořádné události nebo krizové situace a stanovení míry odpovědnosti za její vznik.

Po zrušení krizových stavů se spolu se zánikem krizových opatření automaticky obnovují dočasně omezená základní práva a svobody občanů. V této souvislosti je nezbytné podpořit kontrolu (prošetřování) případných excesů vzniklých nad rámec zákonných pravomocí orgánů krizového řízení, včetně prošetření postupů bezpečnostních složek.

Z tohoto důvodu je potřeba vést pokud možno pečlivou dokumentaci všech opatření realizovaných za krizových situací.

Po skončení krizové situace probíhá v návaznosti na příslušná ustanovení krizového zákona i vypořádání případných škod vzniklých v souvislosti s prováděním krizových opatření. Stát odpovídá za škodu způsobenou právníkům a fyzickým osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními prováděnými podle krizového zákona. Peněžní náhradu poskytuje ten orgán krizového řízení, který krizové opatření nařídil. Při řešení mimořádných událostí nedosahujících intenzity krizové situace jsou případné škody hrazeny podle právních předpisů, na jejichž základě se prováděla příslušná mimořádná opatření (např. podle zákona o Policii ČR, zákona o integrovaném záchranném systému).

Vedle náhrady škod právníkům a fyzickým osobám poškozeným v souvislosti s provedenými krizovými opatřeními jsou rovněž poskytovány náhrady za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci. V neposlední řadě jsou nahrazovány náklady zasahujících složek a případně též škody vzniklé jejich pracovníkům při zásahu. Možnosti čerpání finančních prostředků na tyto účely a další výdaje související s činností integrovaného záchranného systému a krizovým řízením upravuje vláda v přílohách ke svému každoročnímu usnesení k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky. Takto nastavený způsob použití finančních prostředků z účelové rezervy pro účely integrovaného záchranného systému a na řešení krizových situací v rámci Všeobecné pokladní správy umožňuje pokrytí prvotních nákladů, zejména na humanitární a osobní pomoc, provádění likvidačních prací, obnovu území, nákupy a opravy poničeného zařízení zasahujících složek integrovaného záchranného systému apod.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

ÚSTAVNÍ ZÁKONY	
ústavní zákon č. 1/1993 Sb.,	Ústava České republiky
usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb.,	o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
ústavní zákon č. 110/1998 Sb.,	o bezpečnosti České republiky
OBLAST STÁTNÍ SPRÁVY A ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	
zákon č. 2/1969 Sb.,	o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky
zákon č. 128/2000 Sb.,	o obcích (obecní zřízení)
zákon č. 129/2000 Sb.,	o krajích (krajské zřízení)
zákon č. 131/2000 Sb.,	o hlavním městě Praze
zákon č. 500/2004 Sb.,	správní řád
zákon č. 150/2002 Sb.,	soudní řád správní
zákon č. 250/2016 Sb.,	o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
OBLAST KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, OCHRANY OBYVATELSTVA, IZS	
zákon č. 240/2000 Sb.,	o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
nařízení vlády č. 462/2000 Sb.,	k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
nařízení vlády č. 432/2010 Sb.,	o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury
zákon č. 320/2015 Sb.,	o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
zákon č. 12/2002 Sb.,	o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů (zákon o státní pomoci při obnově území)

vyhláška ministerstva financí č. 186/2002 Sb.,	kterou se stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem zjišťováním údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu
zákon č. 239/2000 Sb.,	o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
vyhláška ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb.,	o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
vyhláška ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb.,	k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
nařízení vlády č. 463/2000 Sb.,	o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva
OBLAST VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	
zákon č. 273/2008 Sb.,	o Policii České republiky
zákon č. 553/1991 Sb.,	o obecní policii
zákon č. 555/1992 Sb.,	o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky
zákon č. 17/2012 Sb.,	o Celní správě České republiky
zákon č. 153/1994 Sb.,	o zpravodajských službách České republiky
zákon č. 154/1994 Sb.,	o Bezpečnostní informační službě
Zákon č. 141/1961 Sb.,	o trestním řízení soudním (trestní řád)
zákon č. 40/2009 Sb.,	trestní zákoník
zákon č. 84/1990 Sb.,	o právu shromažďovacím
zákon č. 325/1999 Sb.,	o azylu
zákon č. 326/1999 Sb.,	o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů
zákon č. 191/2016 Sb.,	o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů (zákon o ochraně státních hranic)

OBLAST HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PŘI KRIZOVÝCH STAVECH	
zákon č. 241/2000 Sb.,	o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů
vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb.,	o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy
zákon č. 97/1993 Sb.,	o působnosti Správy státních hmotných rezerv
zákon č. 189/1999 Sb.,	o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy)
zákon č. 458/2000 Sb.,	o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
OBLAST OBRANY STÁTU	
zákon č. 219/1999 Sb.,	o ozbrojených silách České republiky
zákon č. 222/1999 Sb.,	o zajišťování obrany České republiky
vyhláška Ministerstva obrany č. 280/1999 Sb.,	kterou se stanoví postup při uplatňování požadavku na určení věcných prostředků a jejich převzetí, postup při uplatňování požadavku na určení fyzických osob k pracovní výpomoci nebo k pracovní povinnosti a kterou se stanoví náležitosti a vzor dodávacího příkazu, náležitosti a vzor dokladu o převzetí věcného prostředku, náležitosti a vzor dokladu o vrácení věcného prostředku a náležitosti a vzor povolávacího příkazu
nařízení vlády č. 139/2017 Sb.,	o plánování obrany státu
zákon č. 585/2004 Sb.,	o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon)
OBLAST POVODŇOVÉ OCHRANY	
zákon č. 254/2001 Sb.,	o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 236/2002 Sb.,	o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území
OBLAST POŽÁRNÍ OCHRANY	
zákon č. 133/1985 Sb.,	o požární ochraně
nařízení vlády č. 172/2001 Sb.,	k provedení zákona o požární ochraně
vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb.,	o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb.,	o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
OBLAST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
zákon č. 17/1992 Sb.,	o životním prostředí
zákon č. 201/2012 Sb.,	o ochraně ovzduší
zákon č. 114/1992 Sb.,	o ochraně přírody a krajiny
zákon č. 100/2001 Sb.,	o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)
zákon č. 289/1995 Sb.,	o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
OBLAST JADERNÉ BEZPEČNOSTI	
zákon č. 263/2016 Sb.,	atomový zákon
zákon č. 422/2016 Sb.,	o radiační ochraně a zabezpečení radionuklidového zdroje
vyhláška SÚJB č. 318/2002 Sb.,	o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu
vyhláška SÚJB č. 319/2002 Sb.,	o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě
OBLAST CHEMICKÝCH LÁTEK	
zákon č. 350/2011 Sb.,	o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)
zákon č. 224/2015 Sb.,	o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 225/2015 Sb.,	o stanovení rozsahu bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu zařazeného do skupiny A nebo skupiny B
vyhláška Ministerstva vnitra č. 226/2015 Sb.,	o zásadách pro vymezení zóny havarijního plánování a postupu při jejím vymezení a o náležitostech obsahu vnějšího havarijního plánu a jeho struktury
vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 227/2015 Sb.,	o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku

vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 228/2015 Sb.,	o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie
vyhláška ministra zahraničních věcí č. 64/1987 Sb.,	o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)
OBLAST ZDRAVOTNICTVÍ	
zákon č. 372/2011 Sb.,	o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)
zákon č. 374/2011 Sb.,	o zdravotnické záchranné službě
vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 240/2012 Sb.,	kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě
zákon č. 258/2000 Sb.,	o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
OBLAST VETERINÁŘSTVÍ	
zákon č. 166/1999 Sb.,	o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
OSTATNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	
zákon č. 198/2002 Sb.,	o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě)
zákon č. 256/2001 Sb.,	o pohřebnictví a o změně některých zákonů
zákon č. 412/2005 Sb.,	o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
nařízení vlády č. 522/2005 Sb.,	kterým se stanoví seznam utajovaných informací
zákon České národní rady č. 61/1988 Sb.,	o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě
zákon č. 361/2000 Sb.,	o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)
zákon č. 101/2000 Sb.,	o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
zákon č. 218/2000 Sb.,	o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Poznámky:

Název	MODUL - E; vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení
Autoři	Kolektiv autorů
Nakladatel	Ministerstvo vnitra
Vydal	MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Kloknerova 26, 148 01 Praha 414
Tisk	Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, 149 01 Praha 4
Vydání	První
Rok vydání	2019
Náklad	1000 ks
ISBN	978-80-7616-031-6
OBP/6/2019	zpracoval odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra